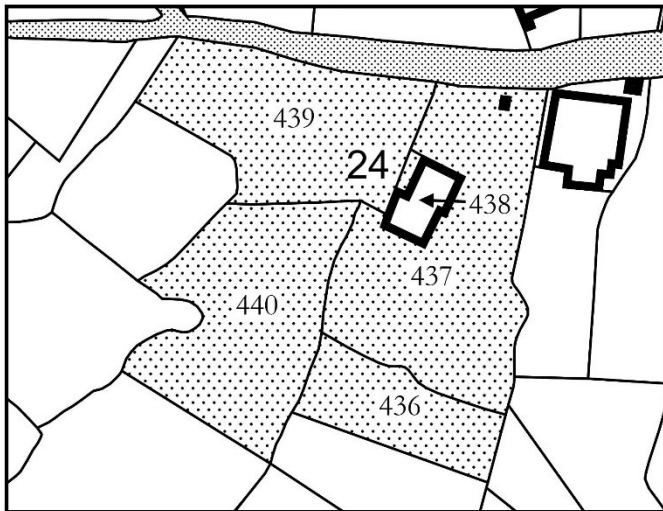

ERVE CLAWES I

ONSTWEDDE 24

01-01-1829

Gemeente Onstwedde sectie E:

436 tuin	1.010 m ²
437 bouwland	3.020 m ²
438 huis en erf	310 m ²
439 bouwland	2.270 m ²
440 bos	2.420 m ²

Artikelnummer 331:

Jan Willems

landbouwer te Onstwedde

Jan Willems Willems

ged. 13-01-1763 Onstwedde

ovl. 16-09-1834 Onstwedde (24)

z.v. Willem Jans

en Anke Andries Rouw

kinderen: gedoopt Onstwedde

-07-1790 ongedoopt kind begraven 27-07-1790 Onstwedde

09-08-1791 Harmina begraven 08-04-1794 Onstwedde

huwt 1e

Vlagtwedde

18-04-1789

Harmina Ernestus

ged. 30-04-1758 Onstwedde

bgr. 12-08-1791 Onstwedde

d.v. Ernestus Harms

en Aaltje Roelfs Scholts

Idem

huwt 2e

Onstwedde

25-09-1807

h.c. 25-09-1807

Grietje Jans Rouw

ged. 17-05-1788 Onstwedde

ovl. 13-03-1873 Onstwedde

d.v. Jan Andries Rouw

en Harmke Aikes

kinderen: geboren (gedoopt) Onstwedde (24)

18-10-1807 Harmke (25) huwt Onstwedde 22-01-1830 Kornelius Karssiens Kruize

21-07-1812 Wilm ongehuwd overleden 03-08-1861 Onstwedde

20-06-1827 Antje ongehuwd overleden 09-06-1891 Onstwedde

Nadat Jan Willems op 3 juni 1791 dit eve van zijn vader overneemt verkoopt hij op 20 december 1792 5 akkers bouwland voor 1.330 gulden, 4 mollen waren voor 1.246 gulden en 3 dagwerk hooiland voor 400 gulden, tezamen voor 2.976 gulden. Tussen 24 november 1794 en 25 oktober 1831 verkoopt hij een tuin, een stuk veen en bouw- en hooilanden voor 1.449 gulden, 115 bomen voor 120 gulden en 4 mollen waren voor 1.677 gulden, daarnaast een huisje voor 50 gulden dat hij in 1814 had gekocht voor 300 gulden, tezamen voor 6.365 gulden. Daarnaast leende hij nog 750 gulden. Op 25 november 1836 verkopen zijn weduwe en kinderen de overgebleven goederen voor 2.558 gulden. De totale opbrengst van het erve tussen 1791 en 1836 was dus 8.923 gulden.

27-07-1790 Op die begraftenisse van Jan Willems zijn kint uit die schottel ontfangen vier stuver twe daiten 0 - 4 - 2

12-08-1791 Op de begreffensse van Jan Wilms zijn vrouw Harmina uit de schotel ontfangen neegen stuiver drie daiten 0 - 9 - 3

- 18-07-1792 Ontfangen van Jan Wilms voor het gebruik der arm laken tot zijn vrouwe zes stuiver 0 - 6 - 0
- 20-12-1792 Jan Willems te Onstwedde woonagtig verkoopt aan de juffrouw Frouwe Doedens, weduwe wijlen J. Eltjens Ter Oude Peekel Aa, waar voor compareerde desselvs zoon de veenmeester Eltje Jacobs Eltjens ook aldaar woonagtig:
- verkoopers 4 möllen waares over het Onstwedder hammerik, te veen en te velde, te heijde en te weijde, andere mollen waares aldaar in alles gelijk, exemt de verdeelde kamp in de Boere Miede, voor in de Onstwedder Mussel geleegeen, welke onverkogt en in eigendom van den verkooper verblijft, zullende het boekweijtenveen, zoo als daarvan voor eens verhuurt is om uitteboekweijten, na zulx in des koopersches eigendom overgaan, geevende jieder waare tot het jaar schattinge na Onstwedde een stuiver en 4 doeiten, met het onderhoud van 7 möllen worke op de Smeerlinger scheijdinge, en 2 möllen op de Steenstraate te Onstwedde, blijvende verkooper met zijn waaren voor, en de koopersche agter, na uitwijzinge der volle, alles met verdere lusten, lasten, servituten, geregtigheeden en swaartigheeden, daar op liggende, op Maij eerstkomstig te anvaarden. Koopsom 1.246 gulden.
- Koopersche die de koopschats-penningen op Maij 1793 in een termijn an des verkoopers naastgeregtigde geregistreeerde Creditoren zal moeten betalen. (t732|i310|a43|f29v-30).
- 20-12-1792 Jan Willems te Onstwedde woonagtig verkoopt aan Egbert Jans te Onstwedde woonagtig:
- een akker bouwland, bij de Wedder weg, op de Onstwedder Holte geleegeen, plus minus een mudde saads inval groot en 2 möllen breed, schatvrij, N. Onstwedder pastorij land en Roelf Willems / Z. Hanne Bruiningh en kooper zelvs. Koopsom 105 gulden. (t732|i310|a44|f30).
- 20-12-1792 Jan Willems te Onstwedde woonagtig verkoopt aan Boele Hubbelingh ook aldaar woonagtig:
- een akker bouwland, in de Droone op de Onstwedder Holte geleegeen, plus minus een mudde insaads groot en 5 möllen breed, geevende tot het jaar schattinge een stuiver, O. Freerk Nanninghs / W. Onstwedder pastorij land. Koopsom 151 gulden. (t732|i310|a45|f30-30v).
- 20-12-1792 Jan Willems te Onstwedde woonagtig verkoopt aan Jarke Thijningh te Onstwedde woonagtig:
- een akker bouwland, in het Wester Veld, op de Onstwedder Holte geleegeen, plus minus 1½ mudde insaads groot en 4 möllen breed, geevende tot het jaar schattinge 1½ stuiver, N. Onstwedder diaconij land / Z. Harm Gelms. Koopsom 224 gulden. (t732|i310|a46|f30v).
- 20-12-1792 Jan Willems te Onstwedde woonagtig verkoopt aan Jan Jans Huitsingh te Onstwedde woonagtig:
- een akker bouwland, in het Nieuwland, op de Onstwedder Holte geleegeen [kad.nr. F132], plus minus 3 mudde insaads groot en 12 möllen breed, exemt zoo verre Roelf Willems en Naaninghs akker daar op wenden, waar toe een breedte van ses möllen behoord, geevende tot het jaar schattinge 3 stuiver, N. Freerk Nanninghs / Z. Wubbe Haijes. Koopsom 700 gulden. (t732|i310|a47|f30v-31).
- 20-12-1792 Jan Willems te Onstwedde woonagtig verkoopt aan Jan Jans Bots te Onstwedde woonagtig, voor wien wegens indispositie compareerde, desselvs schoonvader Joest Jans, ook aldaar woonagtig:

- een akker bouwland, op de Onstwedder Esch gelegen, plus minus een mudde insaads groot, 6 mollen breed, schatvrij, op St. Jacob 1793, als van de vrugten ontbloot is, te anvaarden, O. Harm Nannings / W. Elze Karskens. Koopsom 150 gulden. (t732|i310|a48|f31).
- 20-12-1792 Jan Willems te Onstwedde woonagtig verkoopt aan Boelem Hubbelingh te Onstwedde woonagtig:
- drie dagwerk miedland, in het Wedder Meer gelegen [*kad.nr. D54I*], plus minus 16 zwat groot, waartoe meede de zoogenaamde Bodde Kamp behoort, voor welk verkogte het Lutkelooster stuk lands dwars langs loopt, geevende het verkogte tot het jaar schattinge na Wedde 4 doeiten, N. het ommeegaande Lutkelooster stuk lands voornoemt / O. Boele Halmingh / Z. de Wedder marke / W. Wubbe Bruiningh en consorten. Koopsom 400 gulden. (t732|i310|a49|f31-31v).
- 08-04-1794 Op die begrafttenis van Jan Wijllems zijn kijnt uit de schootel ontfangen zeeven stuver 0 - 7 - 0
- 24-11-1794 Jan Willems woonagtig te Onstwedde verkoopt aan Hanne Bruiningh mede aldaar woonagtig:
- verkopers aandeel in zeker stukje meedeland, gelegen onder Onstwedde de Fledder genaamd, O. Nanne R. Besseling / W. Harm Sterenborgh / Z. boeren grond / N. Huizingh mede ter naaster swetten, schatvrij. Koopsom 300 Car.gld. (t732|i69|f141-142).
- 03-12-1795 Eerste bijdrage voor de afgebrande boerderij van Abel Hindriks Boels:
106. Jan Wilms 19 - 10 - 0
- 27-09-1797 Jan Willems woonagtig te Onstwedde verkoopt aan Jannes Jurjens Polter en Antje Harms Nannings ehelieden woonagtig ter Nieuwe Pekel A:
- verkopers stuk veen gelegen op de Horn van de Onstwedder Tang, groot 4 mollen wares, N. Harm Cornellies / O. de Onstwedder Tang / Z. de oud veenmr. Jacob Eltjes / W. de Barkelage sloot. Koopsom 300 Car.gld. (t732|i69|f222).
- 26-07-1799 Jan Willems woonagtig te Onstwedde verkoopt aan Jan Hanssens Kamp ook aldaar woonagtig:
1. verkopers vierde part van twee stukken groenland agter de Oerde miede;
  2. de vierde part van twee stukken groenland in de Nieuwe miede;
  3. de vierde part van een stuk groenland in de Mussel miede bij Onstwedde om voorts te anvaarden, met lusten en lasten en in 't bijzonder voor de stukken in de Nieuwe miede 4 möllen worke, schatvrij. Koopsom 27 Car.gld. (t732|i69|f307-308).
- 17-12-1800 Jan Willems verkoopt aan Jan Hindriks Commis:
- een stuk veldland gelegen op de Onstwedder Tange, N. de oud veenmeester uit de Pekela / O. Reint Goring / Z. en W. boere veld, groot in zijn breedte vier mollen en anders naburen gelijk. Koopsom 12 Car.gld. (t732|i311|f23v).
- 26-01-1803 Jan Willems verkoopt aan Jan Hanssens Kamp:
- drie vrouwen zitsteden in de kerk te Onstwedde in de derde bank van de deur, noordzijde, vrij van alle lasten. Koopsom 93 Car.gld. (t732|i311|f92v).
- 16-03-1803 Jan Willems woonagtig te Onstwedde verkoopt aan Nanne Roelfs Besseling mede te Onstwedde woonagtig:
- een stukje miedland gelegen op de Oerde Mie bij Onstwedde, zijnde 4 mollen breed, met de worke van 4 mollen, N. Adolf Bruining / O. de A / Z. de koper zelfs / W. 't Pagoor diep, zijnde schatvrij. Koopsom 50 Car.gld. (t732|i311|f101v).

- 14-04-1806 Jan Willems woonagtig te Onstwedde verkoopt aan Geert Berends mede te Onstwedde woonagtig:
- verkopers tuin, gelegen in de Eck bij Onstwedde, 2 voeten grond, rond om deze tuin en naast aan de slood gelegen, welke mede in eigendom aan den koper zal overgaan en toebehoren, N. en O verkoper zelfs / Z. de koper / W. boeregrond, schatvrij. Koopsom 265 Car.gld. (t732|i982|f256).
- 25-09-1807 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Jan Willems en Grietien Jansens. Dedingsluiden bruidegom: Hindrik Alberts - aangetrouwde broer / Ettien Willems - volle zuster / Andries Willems¹ - volle broer, waarvoor Jan Andries als sibbe en Rotgert Koops als vreemde voogd caveren. Idem bruid: Jan Andries - vader / Harmke Aikes - moeder / Aike en Harm Janssens - volle broers / Andries Janssens - halve broer / Ettien Janssens - volle zuster. (t732|i1064|f140v).
- 01-04-1808 Jan Willems woonagtig te Onstwedde verkoopt aan Abel Boels:
- een akker bouwland gelegen op de Esch [*westelijk deel van kad.nr. E68*], groot plus minus $\frac{3}{4}$ mudde en 3 mollen breed, N. de weg tusschen Tamme Kamp an de Esch / Z. de Esch weg / W. pastorie land, gevende jaarlijks de 10de bak aan Freerk Nannings, anders schatvrij. Koopsom 180 gulden. (t732|i983|f243-244).
- 01-06-1808 Jan Willems woonagtig te Onstwedde verkoopt aan Jan Wilkes:
- verkopers 2 mollen waars gelegen over het Onstwedder Hamrik, andere waren aldaar gelijk, met de geregtigheid van deze twee waren in de Musselkamp exemt een stuk veengrond gelegen op de Horn van de Tange voor zo verre op deze waaren aldaar kan worden verdedigt als reeds bevorens verkocht zijnde, mede exemt al zodanig boekweiten veen als op deze waaren kan worden verdedigt, 't welk reeds daarvan is verkocht om voor eenmaal uit te boekweiten, en reeds is verdeelt tot aan de scheiding van die met Drenthe wordende het onverdeelde mede verkocht, en het verdeelde nadat het is uitgeboekweit zal ook in eigendom aan den koper over gaan, mede houd de verkoper de vrijheid, om uit te boekweiten zodanig veen gelegen achter de Esch waaruit hij de vierde jaarlijks geniet, doch uitgeboekweit zijnde zal het mede in eigendom aan koper overgaan.
- Verder geconditioneerd, dat de verkoper de voorste 2 waaren voor zich behoud, en de twee agtersten verkoopt, welke vier waren zijn liggende tusschen de veenmeester en Corneljes. Nog is van deze exemt en reeds verkocht het nieuws verdeelde Veldzand gelegen op de Tange. Waartegens wederom aan den koper woordt overgedragen zodane aanpart van vier waren gelegen op de Nieuw verdeelde Zuideinden, kunnende dit verkochte terstond worden aangevaard, gevende tot de jaarschattinge 3 stuiver Koopsom 1.077 Car.gld. (t732|i984|f14-15).
- 28-02-1810 Tweede bijdrage voor de afgebrande boerderij van Abel Hindriks Boels:
87. Jan Willems 23 - 10 - 7
- 08-02-1814 Wolter Jans Vos, kocherder, woonachtig te Onstwedde verkoopt aan Jan Willems Willems, landgebruiker mede aldaar woonachtig:
- eene behuizinge getekend no. 117 met de daarbij behorende grond, alles staande en gelegen te Onstwedde, N. en W. de kooper / O. Berend Hiskes / Z. de boeregrond en aan de diaconij. Koopsom 300 gulden. (t121|i6|a188).
- 08-02-1814 Jan Willems Willems, landgebruiker woonachtig te Onstwedde verkoopt aan Wubbe Haijes Horlings, landgebruiker mede aldaar woonachtig:

---

¹ Andries Willems was geestelijk niet volwaardig ("gebrek aan verstands vermoogens").

- twee mollen wares over het Onstwedder Hamrik, te veen, te velde, te heide, te weide, te swijg en te top in alles alle andere waren aldaar gelijk. Deeze twee mollen wares zijn verkogt spetiaal met de last om een pand van 3½ möllen te moeten maken aan de scheiding van Onstwedde en Smeerling en moettende voorheen 3 stuivers tot schatting van dit verkogte betaald worden. Voorts is onder deze koop en verkoop begrepen al het land en veen 't welk reeds bij scheiding aan deeze waren is te deel gevallen ofte voortaan bij verdere scheiding te deele vallen zal met uitzondering echter van een stuk veen, 't welk gelegen is op de hoek van de Onstwedder Tange 't geen reeds te vooren verkocht is. Koopsom 600 gulden. (t121|i6|a189).

14-07-1817 Elze Hazelhoff senior landgebruiker en kastelein te Wedde verklaarde aan Jan Willems Willems landgebruiker te Onstwedde in ruiling af te staan:

- stukje hooiland, groot plus minus een half dagwerk en breed plus minus 9½ mollen, gelegen in de Wetsingeboer Mede bij Wetsingehuizen, N. de erfgenamen van Harm Jans Alting / O. Hindrik Jans Wilsing of Boele Luring / Z. Jan Willems Willems zelve / W. de boermarkte, welk stukje hooiland niet verhuurd zijnde door de partijen gewaardeerd is waard te zijn 40 gulden en dus aan jaarlijksche huur te kunnen doen 2 gulden.

Daarentegen verklaarde Jan Willems Willems aan opgenoemde Hazelhoff in tegenruiling afstaan:

- het stukje hooiland met een weinig bosch dat daar achter op staat met diens ondergrond tot dus verre geweest de eigendom van hem Jan Willems Willems, zijnde breed plus minus 14½ mollen, gelegen in het Krikkewijl in de Wetsingeboer Mede bij Wetsingehuizen iets groter dan een half dagwerk, N. Elze Hazelhoff zelve / O. de erven van genoemde Alting / Z. genoemde Hazelhoff en consorten / W. de boeregrond, [*kad.nrs. G209 en G210*] door de ruilende partijen gewaardeerd waard te zijn 60 gulden.

Zoo dat de eerstgenoemde comparant Hazelhoff aan den laatstgenoemden Willems ter zake van deeze ruiling en ommezetting moet toegeven de som van 20 gulden. (t121|i12|a171).

09-11-1820 Jan Willems Willems, landgebruiker, woonende te Onstwedde verkoopt aan Jan Geerts Bots, erfgezetten woonende te Veenhuizen onder Onstwedde:

- een akker bouwland gelegen op de zogenaamde Tensing Kamp tusschen Veenhuizen en Onstwedde [*noordelijk deel van kad.nr. E50*], hebbende eene breedte van 6 möllen, zijnde plus minus ¾ mudde inzaads groot, N. Geert Tools / O. Freerk Harding / Z. den kooper zelve / W. een akker van de kinderen van wijlen Heije Wubbes Hiskes. Koopsom 140 gulden.

Wijders is deze verkochte akker van oudsher, zonder dat de verkooper daarvan den oorspronkelijken titel van kan opgeven of produceeren, beswaart met een regt, bekend onder den naam van tiende, die daar jaarlijks uitgaat aan de opvolgers van Freerk Nannings, welk beswaar mede op den kooper opgemeld overgaat gelijk dat dusverre geweest is. (t121|i16|a144).

16-07-1822 Jan Willems Willems, landgebruiker wonende te Onstwedde verkoopt aan Hindrik Jans Smit, landgebruiker woonachtig te Onstwedde:

- een kiel land zijnde een bouwakker de Horn bij de Gleete genaamd gelegen bij de Gleete te Onstwedde [*kad.nr. E136*], N. en O. de boerweg / W. Abel Klaassens Timmerman / Z. de boergrond. Koopsom 100 gulden. (t121|i19|a74).

15-09-1823 Jan Willems Willems, landbouwer woonachtig in Onstwedde verkoopt aan Hindrik Pieters Meijer, arbeider woonachtig te Onstwedde:

- een arbeiders huisje geteekend no. 117 met annexe tuin daarbij staande en gelegen te Onstwedde aan de zogenaamde Borm naar welke kant dit verkochte zijn uitvaart heeft, N. en W. de verkooper / O. Geert Berends Wever / Z. de diakonij van Onstwedde. Koopsom 50 gulden. (t121|i20|a117).
- 27-04-1825 Den landgebruiker Jan Willems Willems, wonende te Onstwedde verkoopt aan den landgebruiker Jan Alberts Tempel, wonende mede te Onstwedde:
- een stuk groenland, groot ongeveer 75 roeden, gelegen in de Mussel onder Onstwedde [*kad.nrs. M78 en M145*], N. [= O.] de Musselweg / O.[= N.] Wubbe Heijes Horlings / Z. Jan Wilkes Hofting / W. de weg, aan verkoper opgekomen bij eene verdeling van boergronden wegens zijn half boerenregt. Koopsom 75 guldens. (t122|i43|a59).
- 05-04-1827 Jan Willems Willems, landbouwer wonende te Onstwedde leent 200 gulden van Jan Jans Bots, landbouwer mede te Onstwedde rente 4 %. (t121|i25|a61).
- 31-05-1828 Jan Willems Willems, landbouwer wonende te Onstwedde leent 200 gulden van Jan Jans Bots, landbouwer ook aldaar woonachtig, rente 4 %.
- Bij dezen speciaal ten onderpande gesteld:
1. behuizinge geteekend no. 24 met tuin te Onstwedde, W. Boele Huizing / O. genoemde Jan Jans Bots;
  2. akker de Schinke genaamd, 14 roeden circa groot, Z. de boerweg / N. Boele Geerts Boels en de weg;
  3. een dito akker de Kiel genaamd, groot circa 30 roeden, Z. Boele Geerts Boels / N. het pastoorij;
  4. een akker de Telgen genaamd, groot circa 60 roeden, N. Hindrik Boels erven / Z. Freerk Harding;
  5. een akker bouwland, groot circa 25 roeden, Tensing Kamp genaamd, N. de boerweg / Z. de erven van Jan Klaassens Meesters;
  6. een akker, Tamme Kamp genaamd, 75 roeden circa groot, Z. de erven van Hindrik Boels / N. Freerk Harding;
  7. een dito akker, groot circa 25 roeden, het Kortende genaamd, Z. en N. Freerk Harding, alle welke akkers bouwland gelegen waren op de Esch bij Onstwedde. (t121|i26|a92).
- 08-06-1830 Jan Willems Willems, landbouwer te Onstwedde woonachtig leent 350 gulden van Jan Jans Bots, landbouwer mede te Onstwedde woonachtig, rente 4 %.
- En heeft de opnemer voor het een en ander te pande gesteld:
1. zijn huis no. 24 met tuin en hof te Onstwedde, N. de boerweg / O. de genoemde crediteur en anderen / Z. Hindrik G. Meijer / W. Boele Huizing;
  2. een akker bouwland de Telgen genaamd op de Esch bij Onstwedde, groot en bunder ongeveer, Z. Freerk Harding / N. de erven Hindrik Boels / O. de weg / W. 't boerveld en Berend Luikens;
  3. een bouwakker aldaar de Tamme Kamp genaamd, groot nagenoeg 75 roeden, N. Freerk Harding / Z. de erven Hindrik Boels O. en W. het boerenland;
  4. een bouwakker aldaar op Tensing Kamp, groot 25 roeden, Z. de erven Jan Klaassen / N. de boerweg / O. Derk Huitsing / W. de boerweg;
  5. een dito akker aldaar, de Korte einden genaamd, groot circa 25 roeden, O. en W. Freerk Harding / N. en Z. een weg.
- Alle welke goederen bij den debiteur in gebruik en hem toebehorende ook anders nog een weinig met hypotheek waren beswaard. (t121|i28|a64).
- 25-10-1831 De landgebruiker Jan Willems Willems wonende te Onstwedde verkoopt aan den landgebruiker Aike Aikes Maarsing wonende op Ter Maarsch onder Onstwedde:

- 115 eiken boomen zoo en in dien staat als dezelve thans zijn staande op des verkopers kamp, groot 50 roeden, gelegen te Onstwedde, N. Boele Huizing / O. en Z. den verkoper / W. Hindrik Derks Scheper, onder voorwaarde dat deze boomen niet zullen behoeven te worden gekapt binnen 30 jaren na den dagtekening dezer acte; en de grond, het eigendom verblijvende van den verkoper door denzelven of zijn regt hebbenden voor de velling der boomen zal mogen worden gebruikt, mits insttaande voor al het nadeel daaraan doot dat gebruik te veroorzaken. Koopsom 120 guldens. (t122|i60|a144).
- 08-09-1832 In het huis geteekend 24 te Onstwedde is overleden Jans Andries Rouw, oud 82 jaren, arbeider van beroep, wonende te Onstwedde.
- 30-03-1833 In het huis geteekend 24 te Onstwedde is overleden Harmke Aikes, oud 81 jaren, arbeidster van beroep, wonende te Onstwedde.
- 16-09-1834 In het huis geteekend 24 te Onstwedde is overleden Jan Willems, oud 71 jaren, arbeider van beroep, wonende te Onstwedde, echtgenoot van Grietje Janssens Rouw, nalatende zijne vrouw en drie kinderen.
- 25-11-1836 Ten verzoeke van Harmke Jans Willems zonder beroep ehvrouw van den landgebruiker Kornelis Karsijns Kruize, Willem Jans Willems landbouwer en Grietien Jans Rouw weduwe wijlen Jan Willems Willems landgebruikster, als wettige voogdesse over Antje Willems Willems hare minderjarige dochter bij haren eheman in echte verwekt, geadsisteerd met haren toezienden voogd Tamme Derks Draijer van beroep schoenmaker, alle te Onstwedde woonachtig, is overgegaan tot den verkoop bij openlijke veiling en toewijzing der natenoeme te Onstwedde en Wedde staande en gelegene goederen:
1. een huis en erf staande en gelegen te Onstwedde, sectie E no. 438, groot 3 roeden 10 ellen, N. de weg / O. Jan Jans Bots / Z. Hindrik Pieters Meijer / W. Boele Heijes Huizing, wordende de bomen op het erf en de rijs op wortel staande voorbehouden en door verkoopers van den koop uitgesloten, bij deze behuizing worden mede gerekend het regt in de kerk te Onstwedde, zijnde 2½ mans zitplaats aan de zuidzijde en een vrouwen zitstede op het koor als mede een legerstede op het kerkhof aldaar, en de volgende lasten te weten, het maken en onderhouden van twee panden op den straatweg te Onstwedde, een op den Achterweg, twee op het kerkpad en twee op de Smeerlinger scheiding met de last van het leveren van een schepel rogge jaarlijks aan de pastorie van Onstwedde;
  2. een akker bouwland bij de behuizing gelegen, sectie E no. 439, groot 22 roeden 70 ellen, N. de weg / O. de verkoopers / Z. en W. de wegen;
  3. een stuk bouwland mede bij de behuizing, sectie E no. 437, groot 30 roeden 20 ellen, N. de weg / O. Jan Jans Bots / Z. verkoopers / W. dezelve;
  4. een stukje tuingrond, sectie E no. 436, groot 10 roeden 10 ellen, N. de verkoopers / O. Jacob Jans Bots en de weduwe wijlen Wilt Abels Timmerman / Z. Hindrik Pieters Meijer W. de verkoopers;
  5. een stukje hooiland Achter de Oerde op de Meije sectie E no. 315, groot 28 roeden, 60 ellen, N. Rotgert Berends Meems / O. de weduwe wijlen Reint Geerts Reints / Z. Jan Geerts Huiges / W. Onstwedder pastorie grond;
  6. een stuk bouwland op de Telgen, sectie E no. 33, groot 34 roeden 60 ellen, N. Onstwedder pastorie land / O. de weg / Z. Boele Geerts Boels / W. Jakob Boels Huizing, aan welk stuk is verbonden de verpligting om jaarlijks aan de pastorie van Onstwedde te leveren een schepel schone rogge;

7. een stukje hooiland over het Poggediep, sectie L no. 113, groot 5 roeden 50 ellen, N. het Poggediep / O. Onstwedder pastorijsland / Z. Jan Berends Wilsing / W. Albert Harms Brouwer;
8. een akker bouwland op Tamme Kamp, sectie E no. 4, groot 83 roeden 50 ellen, N. Freerk Boelems Harding / O. de weg / Z. de erven wijlen Abel Boels / W. Freerk Boels;
9. een dito akker in Tensen Kamp, sectie E no. 15, groot 28 roeden 40 ellen, N. de weg / O. de weduwe wijlen Derk Hansens Huitzing / Z. Luiken Jans Meesters / W. de weg, daarbij een schepel schone rogge jaarlijks aan de pastorijs te Onstwedde te leveren;
10. een stuk boschland, sectie E no. 440, groot 24 roeden 40 ellen, N. en O. verkoopt / Z. Hindrik Derks Scheper / W. Boele Hansens Huizing, waarvan wordt uitgezonderd het daarop staande hout, aangezien volgens acte van den 25sten oktober 1831 door verkoopten erflater Jan Willems Willems zijn verkocht 115 eiken bomen, op dat perceel op wortel staande onder voorwaarde dat deze bomen niet zouden behoeven te worden gekapt binnen dertig jaren na de dagtekening dier acte, en dat de grond het eigendom van den verkoopten verblijvende, van den verkoopten of zijn regthebbenden vóór de velling der bomen zal mogen worden gebruikt, mits instande voor al het nadeel daaraan voor dat gebruik te veroorzaken;
11. een stuk hooiland bij Wedde gelegen, gemeente Wedde sectie G no. 215, groot 60 roeden 10 ellen, N. Jan Hiddes Bessembinder / O. Hindrik Wilsing / Z. Albertje Jarkes Tening / W. Jan Elzes Hazelhoff.

Welke goederen door den erflater Jan Willems Willems voor meer dan dertig jaren bij erfrekking zijn verkregen.

De omschreven perceelen zijn na openlijke voorlezing der voorwaarden aan de aanwezige gegadigden en herhaalde op veiling toegewezen als volgt.

Het eerste, tweede, derde, vierde en tiende perceel aan den landgebruiker Jan Jans Bots, wonende te Onstwedde, voor 1.156 guldens.

Het vijfde en zevende perceel aan Kornelis Karsiens Kruize namens zijn vrouw Harmke Jans Willems voor 124 guldens.

Het zesde perceel aan den landgebruiker Boele Geerts Boels wonende te Onstwedde, voor 278 guldens.

Het achtste perceel aan den landgebruiker Abel Hindriks Boels, wonende te Onstwedde voor 400 guldens.

Het negende perceel aan den boerenknecht Albert Hindriks Scholtens en landgebruiker Freerk Boelems Harding beide wonende te Onstwedde voor 300 guldens.

En het elfde perceel aan den landgebruiker Hindrik Jakobs Boels wonende te Onstwedde, voor 300 guldens. De totale opbrengst is 2.558 gulden. (t122|i73|a182).

03-06-1791 Voor mij is gecompareert Willem Jans te Onstwedde woonachtig, verklaarende met overroeping en toestemminge zijner na te noemene kinderen, bij forme van af en uitkoop, eene uitwijzinge zijner vaste en losse, geene uitgezonderde goederen te hebben gemaakt, zulx bekrachtigende door solemnisatie deezes, op volgende maniere.

Dat des comparants oudste zoon Jan Willems, bij hem te huis woonende, van stonden an zal zijn in het volle posses en waaren eigendom van alle des comparants vaste en losse, hier of elders geleege, geene uitgezonderde roer en

onroerlijke goederen, met diens lusten en lasten, in en uitschulden, mids dat comparant bij hem zal blijven inwoonen, de regeeringe en beheeringe tot huizes beste meede behouden en door opgemelden zijnen oudsten zoon van kost en kleederen en verdere noodwendigheeden, gelijk ook, bij zijn overlijden, van een behoorlijke begravenisse, naar stands behoor worden verzorgd, die an zijne afgaande broers en zusters ieder, in vrij, kost en schaadeloos geld zal moeten uitkeeren de summa van 350 gulden, op volgende termijnen, als Etje Willems op heeden haare volle portie, die daar voor bij deezen quiteert en de verderen als den ouderdom van dertig jaaren zullen hebben bereijkt, beginnende en afloopende naa het ouder, ieder zijne portie insgelijks op maij, in een termijn.

Dan niemant der afgaanden voor den dertig jaarigen ouderdom trouwende, zal zijn afkoopspenningen bij het ingaan des huiwelijks moogen beuren.

Dan twee te gelijk trouwende, zal de oudste van hun voorgaan en de andere tot de volgende maij moeten wagten, zoo dat er niet meer als een portie telkens zal worden betaald, in manieren voorschreeven.

Edog niemant der afgaanden kinderloos overlijdende, zullen de in leeven zijnde gelijk ook de oudste Jan Willems tot diens nalatenschap eeven na en geregtigd zijn en in allen gevalle van erf en versterf het regt van repræsentatie hebben, ook zal Andries Willems en Geertruid Willems ieder 25 gulden tot een uitzetting hebben.

Meede zijn gecompareert Jan Willems, Etje Willems, Andries Willems en Geertruid Willems alle meerderjarige kinderen van opgemelde Willem Jans bij wijlen Antke Andries in egte verwekt, verklaarende, ieder voor haar hoofd in deezen genoeg te neemen en zulx te adproberen, zonder van deezen jiets te negligeren. (t732|i309|a29|f185-185v).

Willem Jans	huwt	Anna Catharina Andries Rouw
ged. 04-09-1707 Onstwedde	Onstwedde	ged. 13-05-1736 Oudeschans
bgr. 12-09-1791 Onstwedde	06-12-1761	bgr. 27-02-1773 Onstwedde
z.v. Jan Willems		d.v. Andries Johannes Rouw
en Geertruid Willems Heijes		en Ette Jans Olingh
kinderen: gedoopt Onstwedde		
23-01-1763 Jan	huwt 1e Vlagtwedde	18-04-1789 Harmina Ernestus
	huwt 2e Onstwedde	25-09-1807 Grietje Jans Rouw
05-08-1764 Ettina	huwt 1e Oude Pekela	20-07-1788 Geert Harms
	huwt 2e Onstwedde	01-01-1802 Hindrik Alberts Scholtens
12-10-1766 Andrias	arbeider, ongehuwd overleden	28-08-1825 Onstwedde (113)
17-04-1768 Geertruid	ongehuwd overleden	19-02-1815 Onstwedde (116)

Op 14 november 1776 koopt Willem Jans 2 mollen waren over de Onstwedder hammarck voor 525 gulden. Tussen 11 mei 1779 en 30 november 1786 verkoopt hij 11 akkers bouwland samen voor 2.205 gulden, 4 mollen waars voor 720 gulden, 10 stukken hooiland voor 769 gulden en een kamp land te Blijham voor 1.725 gulden, alles tezamen voor 5.419 gulden. Daarnaast leent hij nog 6.200 gulden. Het is wel duidelijk dat het niet goed ging met het bedrijf. Dat erve Willems een groot boerenerv was blijkt wel als we de verkopen van Willem Jans en zijn zoon Jan Willems optellen. Tussen 1779 en 1836 brachten de verschillende percelen van dit erve samen 14.342 gulden op. Terwijl er in 1776 2 mollen waren voor 525 gulden en in 1814 een huis werden voor 300 gulden werden gekocht.

- 13-05-1736 Anna Catharina doghter van Andries Rou en Ettie Janz. (t124|i1074).
- 25-11-1745 Besetting: Van Jan Wilms ontfangen drie gulden 3 - 0 - 0
- 28-10-1746 Besetting: Ontfangen van Wilm Jans 3 - 0 - 0
- 26-10-1747 Besetting: Ontfangen van Jan Willems 3 - 0 - 0
- 11-11-1749 Hijr na volgt die ontfank van die besetinge:
Jan Willems 3 - 0 - 0
- 27-11-1750 Ontfank van die besettinge van die niiiie angelegte schoole in het jaar 1750. Hijr na volgt die namen van die geregte:
Willem Jans 3 - 0 - 0
- 20-10-1752 Dese biesetting is van die verbeteringe van die kloke in die poorten en het witten in die kerk:
Willem Jans 4 - 0 - 0
- 17-01-1759 In saken Gerhardus Leussing en in qualité denuntiant contra Willem Jans in qualité tot Onstwedde gedaagde contenderende den denuntiant tot confirmatie van desselvs geëmaneerde mandaat van opsegginge, ten einde gedaagde op primo meij inkomstig zoude opbrengen zodane capitaal zijnde des impetrants soone boelgoet geërft van zijn moeder, en gedaagde op rente gebruikte met de interesse van dien. Dienende gedaagde deesen voor gerigtelijk opseggen. Waar op de gedaagde salvo jure copiam mandati versoekende, heeft het edele gerigte an gedaagde salco jure de versogte copiam mandati geaccordeert. (t732|i138).
- 06-12-1761 Ontfangen uit de bekken twe gulden doe Willem Jans en Anke Anderis zijn getrouwt 2 - 0 - 0
- 10-05-1766 Gecompareerd Wubbe Hilwerts Keilers woonagtig tot Veenhuisen ter eener, en Willem Jans woonagtig tot Onstwedde ter andere zijde welke bekenden en beleeden kragt dezese een scheidinge en delinge te hebben gemaakt van derselver camp lands gelegen in Blijham, groot plus minus zeven deimatten, O. Frerik Hardinge / W. de weduwe van Aeijke Nannings / Z. Wilt Wubbes en Reinder Elzes / N. Bellingewolder Nijland, zo tot dus verre bij comparanten prodiviso mandeelig is beseeten, in deezer voegen dat den eersten comparant Wubbe Keilers voor zijn andeel daar van zal hebben te genieten de eerste of voorste drie deimatten an de oostzijde zo als aldaar reeds door gegravene kuilen waar na door comparanten te samen een slood zal worden gegraven bij provisie reeds zijn afgebaakt, waartegens den tweeden comparant Willem Jans voor zijn andeel zal genieten al het overige van de voorschrevene camp.
Mits den eersten comparant door dien desselvs andeel wegens situatie, als zijnde hoger en geen inundatie onderhevig veel beter is als het overige van die camp of het andeel van den tweeden comparant dat inundatie onderhevig is, dieswegen an den tweeden comparant daar op zal toegeven en in deze maand, moeten betalen de somme van 280 Car.gld. (t732|i306|f281-281v).
- 17-05-1766 Willem Jans erf en woonagtig tot Onstwedde leent 1.000 Car.gld. van Geert Gerhardus Leussingh thans woonagtig in Ter Apel, rente 3 %.
Heerkomende van desselvs overleden moeders vaderlijken en moederlijke boedel portie ingevolge afkoopbrief tusschen den comparant en zijne susters opgerigt, welke ter gelijke somme nog onder hem berustende is, welke afkoopbrief ten opzichte deeser pretensie door dezen word gemortificeert en vernietigt. (t732|i306|f282v-283).
- 07-12-1768 In saken Willem Jans impetrant contra Jan Jans op de Wold in Onstwedde gedaagde (ter betalinge van 11 gulden 5 stuiver pligtige landhuure) word op acquiescement van partijen an den impetrant de condemnatie over de gedaagde

- geaccordeert, mits inwendig ses weeken in dezen geen poursuite geschiede.
(t732|i140).
- 05-05-1769 Willem Jans erf en woonagtig tot Onstwedde leent 1.500 Car.gld. van Geert Nannings ook aldaar woonagtig, rente 4 %. (t732|i307|f105^uv).
- 22-05-1771 Willem Jans voor hem zelfs en caverende de rato voor Catharina Andries Rouw egtelieden te Onstwedde lenen 1.250 gulden van Jan Pieters Stantini schoolmeester aldaar, mede als legitimus tutor liberorum bij zijne overleedene huisvrouw Aaltje Boelms Haijes in wettigen egte geprocreëert, rente 4 %.
Heerkomende van drie speciale papieren obligatien in datis den 1ⁿ maj 1763, 1764 en 1768, bestaande in drie distincte capitalen, de twee eerste a 500 en de laaste a 150 gulden, dog nu met d...zelve opgelopenne interessen berekent op voorschreven summe van 1.250 gulden, inwoege aan mij seegelaar getoont, en door solemnisatie deeses op heeden gemortificeert, dog de principale schuld hier mede gerenoveert. (t732|i65|a28|f270).
- 27-02-1773 Van de begraeffenis van Anketrijna Anderuis uit de schottel ontfangen sestijn stuiver vier deuten is 0 - 16 - 4
- 14-11-1776 Jan Hindriks Boels en in qualité woonagtig te Onstwedde verkoopt aan Willem Jans ook aldaar woonagtig:
- twee mollen waares over Onstwedder hamrik te veen en te velde andere nabuur waren aldaar in alles gelijk, exempt het miedeland zo als in de Scholthopen op gemelde waren is toegedeelt, welke den verkoper voor zigh daar afbehoud, zijnde gemelde twee waren voor zo verre het verdeelde angaat geleegeen tusschen die van den koper zelfs en van Wubbe Bruining. Koopsom 525 Car.gld.
Dog is geconditioneert dat den koper van gemelde koopschatspenningen na 4 procento en de mindere somme na advenant tot an maj 1780 's jaarlijks in plaats van huire rente zal betalen. Gevende tot de halve jaars schattinge een stuiver vier doiten. (t732|i307|f419-420).
- 20-05-1777 Willem Jans te Onstwedde leent 500 gld. van Aeijke Geerts Nanningsh mede aldaar woonagtig, rente 4 %.
Herkomstig wegens eene papiere obligatie ten laste van den debiteur, den 10ⁿ maj 1774 te Onstwedde gepasseert, door deezen word gemortificeert, bedraagende een somma van 240 gulden, met diens berekende restante renten en contante op heeden verschootene penningen, te saamen voorschreven summa van 500 gulden renderende. (t732|i307|f440v).
- 13-06-1778 Willem Jans woonachtig te Onstwedde leent 600 Car.gld. van Wubbe Boelms Haijs ook aldaar woonachtig, rente 4 %. (t732|i66|a86|f428-429).
- 11-05-1779 Willem Jans te Onstwedde verkoopt aan Harm Harms Brouwer ook aldaar woonagtig:
- een stukje groenland gelegen onder Onstwedde in des kopers kamp in de Scholthopen, schattvrij. Koopsom 80 Car.gld. (t732|i67|f71-72).
- 26-02-1781 Willem Jans te Onstwedde verkoopt, tengevolge koop conditien van den 26ⁿ januarij jongst, aan Jan Jans Kleun ook aldaar woonagtig:
- een akker bouwland bij de Beuke weg te Onstwedde geleegeen, plus minus 3 mudde saads inval groot en 6 möllen breed, geevende 1½ stuiver tot het jaar schattinge, N. Hanne Bruiningh / O. de boere weg / Z. Wubbe Haijes en Hanne Bruiningh / W. Bossen Hindriks. Koopsom 450 gulden. (t732|i308|a9|f77v-78).

- 26-02-1781 Idem aan Geert Jans Huiges ook aldaar woonagtig:
- een akker bouwland bij de Wedder Weg op de Onstwedder Holte geleegeen, plus minus 1½ mudde saads inval groot en 4 möllen breed, geevende 6 doiten tot het jaar schattinge, N. Harm Harms Brouwer / O. de Leemdobben / Z. Roelf Bessenlingh / W. de boere weg. Koopsom 185 gulden. (t732|i308|a10|f78-78v).
- 26-02-1781 Idem aan Elze Karskens ook aldaar woonagtig:
- een akker bouwland bij de Dilweg onder Onstwedde geleegeen, plus minus 1½ bak insaads groot en 4 möllen breed, geevende 3 doiten tot het jaar schattinge, N. Hans Karskens / O. Wubbe Folkers / Z. Geert Huiges / W. de boereweg. Koopsom 70 gulden. (t732|i308|a11|f78v-79).
- 26-02-1781 Idem aan Harm Nanninghs ook te Onstwedde woonagtig:
- een akker bouwland, strekkende van de Dilweg tot de Wedderweg, onder Onstwedde, plus minus 3 bak saads inval groot en 4 möllen breed, geevende 4 doiten tot het jaar schattinge, N. Roelf Willems / Z. Hiske Beerends en Roelf Heijes. Koopsom 100 gulden. (t732|i308|a12|f79-79v).
- 26-02-1781 Idem aan Hiske Hindriks Buts ook te Onstwedde woonagtig:
- een akker bouwland bij de Wedderweg onder Onstwedde geleegeen, plus minus een mudde saads inval groot en 3 möllen breed, geevende 5 doiten tot het jaar schattinge, N. Harm Rotgers / O. en W. het boere veld / Z. Abel Luringh;
  - een akker bouwland op het soogenaamde Trijne Bosch aldaar geleegeen, plus minus 3 mudde saads inval groot en 12 möllen breed, geevende 1½ stuiver tot het jaar schattinge, N. Hanne Bruiningh / Z. Onstwedder pastorijs land. Koopsom 408 gulden. (t732|i308|a13|f79v-80).
- 26-02-1781 Idem aan Wilke Jans ook aldaar woonagtig:
- een akker bouwland in 't Wester Veld onder Onstwedde geleegeen, de Tooren genaamt, plus minus een ½ mudde saads inval groot, schatvrij, N. en W. kooper zelfs / Z. Geert Meuwes Smit / O. de Beuke weg. Koopsom 31 gulden. (t732|i308|a14|f80-80v).
- 26-02-1781 Idem aan Geert Geerts Smit ook aldaar woonagtig:
- een akker bouwland op de Oerde bij Onstwedde geleegeen, plus minus een ½ mudde saads inval groot en ruim 3 möllen breed, schatvrij, N. de sloot / O. Geert Meuwes / Z. en W. Bossen Hindriks. Koopsom 70 gulden. (t732|i308|a15|f80v-81).
- 26-02-1781 Idem aan Otte Beerends en Beerend Wubbes ook aldaar woonagtig:
- een akker bouwland op de Oerde bij Onstwedde geleegeen, plus minus een bak saads inval groot en 2 möllen breed, schatvrij, N. de sloot / O. Geert Thooles / Z. Hans Geerts / W. Reijnt Nanninghs erfgenaam. Koopsom 42 gulden. (t732|i308|a16|f81).
- 24-03-1781 Willem Jans te Onstwedde verkoopt, tengevolge koop conditien van den 16ⁿ deeser, aan de juffrouw Frouwe Doedens weduwe wijlen Jacob Eltjens ter Oude Peekel Aa woonagtig:
- vier möllen waares over Onstwedder hammerik te heijde en te weijde, te veen en te velde, te swijg en te top, ander nabuur möllen waares aldaar in alles gelijk, om direct te anvaarden, zullende egter het veen, teegens de Mussel, zoo onlangs is verdeelt, door Jarke Alberts meijerwijze gebruikt wordende, door dezelve voor deeze keer worden beboekweijt en vervolgens an koopersche verblijven. Koopsom 720 gulden. (t732|i308|a17|f81v-82).
- 24-03-1781 Idem aan Albert Reupers te Veenhuizen:

- een kamp hooiland onder Onstwedde geleege, de Scholthoepenkaamp genaamt, N. boere grond / O. Jan Wubbes Frouwes / Z. Jan Hiddes / W. kooper zelvs;
  - een stukje hooiland, bij de Swijne Koove onder Onstwedde geleege, 5 möllen breet, N. Geert Huiges / O. de Korte Meede / Z. Onstwedder pastorij land / W. de Mussel dijk, alles schatvrij. Koopsom 479 gulden. (t732|i308|a18|f82-82v).
- 24-03-1781 Idem aan Beerend Wubbe teffens aldaar woonagtig:
1. een stukje hooiland, in de Mussel Meede, 5 möllen breet, N. Wubbe Hiskes / O. de Korte Meede / Z. Harm Steerenborgh / W. de rivier de Aa;
  2. een dito aldaar, 5 möllen breet, N. en Z. Jan Wilsingh / O. de boere marke / W. de rivier de Aa;
  3. een dito aldaar, 5 möllen breet, N. Jan Wilsingh / O. de boere marke / Z. Onstwedder pastorij land / W. de rivier de Aa;
  4. een dito aldaar, 4 mollen breet, N. Dethmer Hubbelings erfgenamen / O. de boere marke / Z. Harm Luitjes / W. de rivier de Aa, alles schatvrij. Koopsom 110 gulden. (t732|i308|a19|f83-83v).
- 24-03-1781 Idem aan Geert Jans Buts te Veenhuizen:
- een akker bouwland op de Onstwedder Esch geleege, plus minus 2½ mudde insaats groot, bij de esch weg 14 möllen en an het veen 13 möllen breet, schatvrij, N. boere grond / O. Hans Karskens / Z. de Essche weg / W. Freerk Hardingh. Koopsom 449 gulden. (t732|i308|a20|f83v-84).
- 24-03-1781 Willem Jans te Onstwedde woonagtig verkoopt aan Jarke Jans en Geert Hiskes ook aldaar woonagtig:
1. verkoopers andeel in het soogenaamde Hemke, onder Onstwedde geleege, waar van de koopers het eene jaar 11 möllen en het andere jaar 9 möllen zullen moogen hoijen en weijden;
  2. 2 mollen in hetzelfde Hemke, alles met andere, in het voornoemde Hemke participérende, jaarlijks ommegeande;
  3. 8 möllen in de sogenaamde Leus Meede, ook aldaar geleege, N. de rivier de Aa / O. en W. de koopers zelvs / Z. de Vledder sloot, schatvrij. Koopsom 100 gulden. (t732|i308|a21|f84-84v).
- 12-12-1781 In saaken Jan Pieters Stantini voor hem zelvs en consorten in qualité impetranten contra Willem Jans, voor hem zelvs en in qualité als legitimus tutor liberorum, te Onstwedde gedaagde. Gedaagde word gecondemneert, ter betaalinge van twalf honderd en vijftig gulden, met diens loopende en verscheenene interessen, onder kortinge van het anbetaalde, volgens gedenuncieerde versegelinge pligtig, midts, adquiescente parte, voor maj 1782 in deezen geen poursuite geschiede. (t732|i142).
- 09-04-1782 Willem Jans woonagtig te Onstwedde verkoopt aan Hidde Reints en deszelfs huisvrouw Wendelke Jans:
- verkopers akker bouwland geleege op de Onstwedder Holte in de zogenaamde Beuke, groot plus minus 2½ mudde inzaads, zijnde van het een tot het ander einde 10 mollen breed, N. Hindrik Boels / Z. Roelf Harms / O. de Droone weg / W. de Beuke weg, schatvrij. Koopsom 400 Car.gld. (t732|i67|f447).
- 06-06-1782 Willem Jans leent 600 gulden van Jan Jans Huitsingh, beijde te Onstwedde woonagtig, rente 4 %.
- Gedeeltelijk herkomstig wegens twee papiere obligatien, jieder groot 200 gld. met diens agterstallige en op heeden verscheenene interessen, de eene gepasseert den 1ⁿ maj 1773 en de andere den 1ⁿ maj 1778, beijde door deezen gemor-

- tificeert, en gedeeltelijk wegens op heeden verschootene contante penningen, te saamen voorschreevene summa van 600 gulden renderende. (t732|i308|a16|f112v).
- 15-06-1784 Willem Jans woonagtig te Onstwedde leent 300 Car.gld. van Freerk Jans Huitzingh ook aldaar woonagtig, rente 4 %. (t732|i68|f63).
- 07-02-1785 Belending: W. Willem Jans
- 28-05-1785 Voor mij is gecompareert Jan Pieters Stantini te Onstwedde dewelke bekende en beleede mits dezen te cederen en transporteren an Wubbe Boelmans woonagtig in ter Wupping onder Onstwedde mede gecompareert en zelks accepterende alzodanig restant capitaal ter summa 600 gulden zijnde een restant van 1250 gulden waar van 650 guldens waren afgelost en betaalt als hij nog hadde uitstaan ten laste van Willem Jans te Onstwedde volgens een verzegelde rentebrief in dato den 22ⁿ maij 1771 voor wijlen den heer drost P. Muntinghe beleeden waar door dezen zal worden getransfigeert, met al het regt zo reëel als personeel hem uit dien hoofde eenigzins competerende en dus ook met de daar op inkomstig na 4 pro cento jaarlijks op maij verschijnende rente aangezien hij comparant cedent verklaarde door genoemde cessionaris Wubbe Boelmans dieswegen ten vollen voldaan te zijn, en denzelven absoluut en zonder reserve te quiteren, verbindende voor de vrije leverantie van het gecedeerde zijn persoon en goederen als na regte, onder belofte van deze cessie allezins valabet te maken. Voorts is mede gecompareert de debiteur Willem Jans verklarende in deze cessie volkomen genoeg te neemen, en dezelve te homologeren en approberen. (t732|i68|f172-173).
- 30-11-1786 Willem Jans woonagtig te Onstwedde verpacht voor 9 jaar aan Albert Harms te Blijham woonagtig:
- verpagtenaars camp lands gelegen in Blijham groot plus minus 4 deimatten, N. Willem Heijes / O. de Nieuwe A / Z. Wubbe Keilers / W. de erfgenaamen van Luppo Reinders ten Westen ter naaster swetten. Koopsom 1725 Car.gld. (t732|i68|f351-352).
- 24-04-1790 Willem Jans woonagtig te Onstwedde leent 1.200 Car.gld. van Harm Freriks Sterenborgh te Sellingen woonagtig, rente 3½ %.
Heerkomstig van een restant capitaal groot 900 guldens zo hij volgens verzegelde afkoopsbrief aan den crediteur wegens deszelfs moederlijken boedel nog schuldig was, en van 300 guldens tot dato dezès daar opgelopene verschenene berekende rente. (t732|i69|f3).
- 24-04-1790 Willem Jans woonagtig te Onstwedde leent 500 Car.gld. van Elsjen Abels huisvrouw van Harm Nanningsh ook aldaar woonagtig, rente 3½ %. (t732|i69|f4).
- 03-06-1791 Willem Jans te Onstwedde woonagtig leent 300 gulden van Jan Jans Huitsingh meede aldaar woonagtig, rente 3½ %. (t732|i309|a30|f186).
- 12-09-1791 Op de begreffenisse van Wilm Jans uit de schotel ontfangen vijftijn stuiver seeven doiten 0 - 15 - 7
- 10-12-1793 Ontfangen voor het arm laaken van Jan Wijllems dat over zin vaader heeft geleegen een gulden 1 - 0 - 0
- 01-02-1799 Geeft u wel edele met eerbied te kennen, Jan Wilms, woonagtig te Onstwedde, hoe dezelve voor eenige jaaren, bij leeven van zijn vader, met zijn broeder en zusters, eene afkoop, wegens hunne overleeden vader en moederlijke nalaatenschap, heeft gemaakt, en de beloofde boedelpenningen aan de twee zusters ook heeft uitgekeerd. Dog zijn broeders portie is nog onder hem berustende. Dat zijn broeder Andries en zuster Geertruid, seedert dien tijd, van afkoop, bij hem in zijne ouderlijke behuizinge inwoonende zijn gebleven, zijne broeder Andries nu reeds eenige jaaren, wegens zijn gebrek aan verstands

vermoogens, bijna vergeefs heeft moeten onderhouden. Dat zelfde lot ook op heeden met zijn zuster Geertruid moet ondergaan. Hij remonstrant te raade is geworden en voorneemens is, om op maj eerst koomende zijne huishoudinge en bedrijf geheel en al af te staan, en zijne behuizinge en landerijen door andere lieten te laten bewoonen en gebruiken, en, na dien tijd, ook geen onderhoud aan zijn gemelde broeder en zuster kan bezorgen. Hoewel dezelve, wegens hun verstands gebrek, buiten staat zijn, om hunne eijegene boedel portie te kunnen administreren (waar van de nabuiren getuigen zijn, blijk attestatie, hier bij adnex). Zoo wend de remonstrant zig tot u wel edele, met gediensig verzoek, ten eijnde het u wel edele gunstig mooge behaagen, om over zijn broeder en zuster, booven gemeld, zoo als best bestaanbaar is curatoren aan te stellen en beëdigd. Q.F.

(was gedisponeert) Na examinatie deezes en der geadpliceerde attestatie van Hindrik Jans Bolder en Jan Jans Bots, nabuiren van remonstrant, word deezen commissoriaal gemaakt, om opgemelde attestanten, over de materie ten requeste, te verstaan. (t732|i317).

03-02-1799 (Verder was gedisponeert) De beijde attestanten, ingevolge voorenstaand appointement, nader over de materie ten requeste in commissie verstaan, bekragtiogden niet alleen de gelibelleerde attestatie; maar voegden er bij, dat die beijde persoonen volstrekt niet in staat waaren, om haare goederen te kunnen administreren en buiten toeverzigt niet konden wezen. Word over zulks geaccordeert, de aanstelling en beëdiging van curatoren, invoegen verzogt. (t732|i317).

13-03-1799 In saaken het edele gerichte Ratione officii contra Hans Huitsingh te Onstwedde gedaagde. Het mandaat (van teneur) "om te moeten antwoorden als curator over de waanwittige persoonen van Andries Willems en Geertruid Willems. Bij faute gedoogen provisie en dispositie als na regte, salvo jure alio in eventum." Word op acquiescement van gedaagde geconfirmeert. (t732|i144)

13-03-1799 In saaken hetzelfde contra Jannes Andries te Onstwedde gedaagde. Eadem conclusio et eadem sententia. (t732|i144)

13-03-1799 In saaken hetzelfde contra Rotger Koobs te Onstwedde gedaagde. Eadem conclusio et eadem sententia. (t732|i144)

17-05-1752 Dat er een accoord en afhandeling is ingegaan en besloten tusschen Willem Jans zoon van Geertruid Willems bij wijlen Jan Willems in egte verwekt ter eener en desselvs susters of haare kinderen haar repræsenterende ter andere zijde in forma en maniere als volgd.

De moeder van Willem Jans Geertruid Willems behoudt voor sig haare goederen den tijd hares levens om na haar doot van alle hare kinderen of kinds kinderen hare overledene kinderen repræsenterende in egale delen gedeelt en genoten te worden.

Van vaderlijke goederen sal Willem Jans an sijn susters of haare repræsantanten afgeven an een ijder van deselve de somme van 700 gulden, het geene Hindrik Boels wegens sijn vrouw nog mogte manqueren an die 700 gulden sal an hem ten vollen voldaan worden op maj 1753, het geene het voor kind van Gerhardus Leusing bij Wilt Jans verwekt mogte manqueren an die somme van 700 gulden sal an desselvs voorstanderen gegeven worden, op maj 1754, Jan Huitsingh heeft wegens sijn vrouw tot afkorting van die 700 gulden ontfangen de somme van 400 gulden en sal tot afkorting van die somme op maj 1752 ontfangen de somme van 100 gulden, Frerik Steerenborgh heeft wegens sijn zalige vrouw

Albertjen ontfangen de somme van 300 gulden en sal op die somme tot afkortinge van die 700 gulden op eerstkomende maj genieten de somme van 200 gulden en de resterende 200 gulden, die Jan Huitsing wegens zijn vrouw manqueert an die 700 gulden sullen an Jan Huitsing betaald worden op maj 1755, en de 200 gulden die Frerik Steerenborgh dan nog manqueert an de 700 gulden sullen an hem betaald worden op maj 1756. Daar en boven an een jeder tot uitsettinge twee lakens, een paar kussenbuiren, een boomzijden bedde, twee kussens, een peul, en het geene hier van niet mogte gegeven zijn sal nog gegeven worden. Hier mede sal Willem Jans zijn susters of hare kinderen afkopen en afgekogt hebben van vaderlijke goederen, sonder dat sij daar van eenig regt of verdere aanspraak of prætensie behouden.

Geertruit Willems overleden zijnde sullen haare goederen na haar doot ter summa van 1.500 gulden in drie jaren in egale portien op jaarlijkse majen van haare kinderen gedeelt worden, en sal dese delinge van het moederlijke goed dan eerst mogen geschieden, als van het vaderlijke afboedeling is gedaan.

Willem Jans zijn suster Alke nevens de kinderen van zijn overledene susters sullen tot alle ansterf egaal en even na geregtigt zijn, en de kinderen van Willem Alberts en sijne susters verwekt of nog te verwekken het regt hebben van haar in alle voorvallen te repræsenteren.

En hebben alle contrahenten voor mij comparerende en dit belijdende desen eigenhandig onderteikent, als Willem Jans voor hem selvs en in qualité als caverende voor zijn moeder Geertruit Willems dewelke niet in persoon wegens swakheid van lichaam komende compareeren, dit project mede nog soude verteikenen, Hindrik Boels en in qualité voor desselvs huisvrouw Ike Alberts dewelke mede niet hebbende konnen compareeren desen nog eigenhandigh soude verteikenen komende wegens haar moeder Willemtje zijnde geweest de suster van Willem Jans, Boelman Heijes, Geert Leusing en Jan Polling als respective voorstanderen over het minderjarige kind van Geert Leusing bij zijn overledene vrouw Wilt Jans in egte verwekt, Jan Huitsing mede caverende voor sijne vrouw Alke Jans die desen mede nog soude verteikenen, Frerik Steerenborg in qualité wegens zijn soon bij Albertjen de suster van Willem Jans in egte verwekt. (t732|i305|f52-53v).

Jan Willems

geb. ca. 1668 Onstwedde
bgr. 26-05-1738 Onstwedde
z.v. Willem Alberts Hiddingh
en Wilt Jans

kinderen: gedoopt Onstwedde

01-12-1700 Wilt huwt Vlagtwedde
12-08-1703 Willem betaald voor zijn graf op 20-10-1712
04-09-1707 **Willem Heijs** huwt Onstwedde
12-10-1710 Willemje huwt Onstwedde
ca. 1718 Alke huwt Onstwedde
08-09-1722 Albertje huwt Onstwedde

huwt

Onstwedde
h.c. 14-10-1698

Geertruit Willems

geb. ca. 1675 Ter Wupping
bgr. 05-12-1764 Onstwedde
d.v. Willem Heijes
en Alcke Leusingh

03-07-1740 Gerardus Geerts Leusingh
06-12-1761 Anna Catharina Andries Rouw
23-03-1731 Albert Hiskes Weerdigh
13-06-1745 Jan Hanses Huitsingh
09-05-1745 Frerick Harms Sterenborgh

14-10-1698 Huwelijkscontract te Ter Wupping tussen Jan Willems, soone van Willem Alberts ende Wilt Jans saelige eeluiden, en Geeteruit Willems, dochter van Willem Heijes ende Alcke Leusingh.

Eerstelijck soo neemt de bruidegom Jan Willems sijn wel lieve bruidt Geeteruit Willems tot sijn in sijne behuisinge, in de possessie van sijne goederen, soo levendige als moobeke, soo hebbende als toekomstende, en op het gebruik van sijne landereijen, soo te heijde als te weijde, binnen en buiten de kloekslag van Onstwedde geleege, niets exempt.

Daerentegen soo belooven de ouden aen haer dochter Geeteruit Willems, als bruidt, ten huwelijcks gifte meede te geven de somma van 1200 Car.gld. en dat op seeker termijnen, daerbij een onstraffbaer koe, een goet vol, een swijn, twee bedden met sijn toebehoor, goede hilliges en werckeldaeghs kleederen nae huisvermoogen en standes behoer, met welke bovengenoemde gespecificeerde 1200 Car.gld. koe, vol, swijn, en kleederen sij bruidt soo van vaderlijke als moederlijke goederen eeuwigh en erflijck sal afgekoft weesen en blijven sonder de minste praetensie naederhandt te konnen maeken.

Edogh indien het mochte gebeuren, dat eene van des bruidts beide broeders sonder lijffserven mochte koomen te overlijden, soo sal sij bruidt uit des overleedene broeders goederen hebben te genieten boven haer bovengenoemde de somma van 600 Car.gld.

Dedingsluden bruidegom: Wubbo Jans - swaeger / Wubbo Wubbens en Hitscke Wubbens - neeffs.

Idem bruid: Willem Heijes en Alcke Leusingh - ouden / de kerckvooght Wubbo Eelsingh - oom.

Getuigen: Geert Steerenborgh en Reijnt Coetes. (t732|i1078|f11).

- 29-09-1696 Jan Willems wegens sijn vaders en broers groeve geaccordeert 6 - 0 - 0
- 12-10-1696 Gecompareert Carstien Huitsingh en Frerick Harding erff ende woonachtigh tot Onstwedde, de welke als daertoe versocht, om den nagelaten boedel van wijlen Albert Willems Hiddinge op desselfs halve broeder Jan Willems gedevolveert te taxeren naer haer beste wetenschap ende bij hooghster waarheit dien geroerte boedel deductis deductis deducendis op 2.000 Caroli gulden hebben *getaxeert*. (t732|i129|f235v).
- 12-01-1697 In saecken Jan Willems impetrant verdaegt hebbende Harmen Lotteringe gedaegde. Gedaegdes wegen niemant eerscheenen, wordt des impetrants mandaet van opsegginge van sodaene penningen als gedaegde van den impetrant vermoge obligatie op rente gebruiket geconfirmeert in contumaciam. (t732|i129|f251).
- 04-02-1697 In saken Jarcko Meeninge in qualité impetrant verdaegt hebbende Jan Willems gedaegde, ten einde de gedaegde sal moeten antwoerden als principale voormont over wijlen d' edele pastor Folckerus Besselingh minderjarige kindt bij Harmeke Harmens geprocreert, de gedaegde heeft daer op den eedt in behoorlike forma gepræsteert. (t732|i129|f257v).
- 14-04-1697 In saken Albert Jans in qualité als mede erffgenaem wijlen Albert Willems impetrant verdaegt hebbende Jan Willems in qualité gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens desselfs quota van de nalatenschap wijlen Albert Willems. Gedaegdes wegen S. ab Oostervelt excipiendo versouckende copiam mandati, met wijderen wort den gedaegde in qualité de versochte copie geaccordeert. (t732|i129|f272).
- 16-02-1699 In saken Wilt Besselingh in qualité impetrant verdaegt hebbende Jan Willems in qualité gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens de derde part van wijlen Hille Folckers gewonnen goet. Gedaegde in qualité t' plichtige op paessen anstaende te betalen annemende is sulcx in actis geteickent. (t732|i130|f371).

- 15-02-1700 In saken Wubbo Folckers in qualité impetrant verdaegt hebbende Jan Willems in qualité gedaegde, ten einde de gedaegde sal moeten uitkeeren, voldoen en betalen sodane boedelgoedt benevens 't ansterff van Folckers arve als gedaegde in qualité wegens Hille Folckers ansterff en boedel schuldigh is. Gedaegde excipiendo versouckende copiam mandati met wijderen wort den gedaegde de versochte copie geaccordeert. (t732|i130|f437v-438).
- 20-04-1700 In saken Wubbo Folckers in qualité impetrant verdaegt hebbende Jan Willems in qualité waer voor Wilt Jans Besselingh in qualité intervenieerde gedaegde, wort naer verhoir van partijen den impetrant die voor desen versochte copie an den intervenient t' extraderen geordonneert. (t732|i130|f454).
- 17-10-1700 Jan Willems wegens slagerije geaccordeert 4 - 10 - 0
- 24-01-1701 In saecken Jan Willems in qualité impetrant verdaegt hebbende Harmen Egberts gedaegde. Gedaegdes wegen niemant eerscheenen, wort des impetrants mandaet van opsegginge van behuisinge en landerijen geconfermeert in contumaciam. (t732|i130|f500).
- 25-01-1701 In saken Wubbo Folckers in qualité impetrant verdaegt hebbende ten dage van conferentie bij acte geordonneert Jan Willems in qualité, waer voor Wilt Besselingh, belangende de naegelatene boedel van Hille Folckers intervenieerde, gedaegde, om betalinge end' uitkeeringe van sodanigh boedelgoedt ter somma 500 daeller, benevens het ansterff van Folckers arve als gedaegde in qualité wegens wijlen Hille Folckers boedel end' ansterff per resto schuldigh is ende sulcx ingevolge houwlicx contracten tusschen Willem Alberts ende Hille Folckers opgericht als mede pro rata vermoge afcoop in dato den 10 december 1666 opgericht en sulcx van een capitael ter somma 400 Caroli gulden. Gedaegde Jan Willems in qualité excipiendo versochte absolutie van des impetrants eisch in tontum, angesien de prætese 400 Caroli gulden wegens den ansterff noijt uit 't Folckers arve genoten maer alleen d' interessen daer voor belooft en dat belangende 500 Caroli gulden wegens den boedel bij Wilt Besselingh in qualité sijn berustende end' op interesse staen ende 400 Caroli gulden waer an d' impetrant in qualité pro rata participeert voldaan te sijn, met wijderen wort de sake tusschen den impetrant in qualité en Jan Willems gedaegde in qualité tot naerder denuntiatio gelegd ende edingh [?], blijcken van gedaegdes allegaten in wesen sijnde sullen ten dage geroert bijgebracht worden d' intervenient Wilt Besselingh intervenieerde dat den impetrant in qualité d' prætese somma van 500 daeller wegens den boedel van wijlen Hille Folckers muchte worden, tot dien einde opponerende exceptionem pactorum dotium sulcx geradireert in 't houwlicx contracten tusschen wijlen Willem Alberts en Hille Folckers in dato den 15 10bris 1661 opgericht so relatijf tot de houwlicx contracten in dato den 19 maj 1655 tusschen wijlen Johan Folckers ende Alcke Horlinges opgericht, cracht welcke de boedel van wijlen Hille Folckers in 't Besselingh arve weer van d' intervenient in qualité repräsentant end' erffgenaem sal retourneren en devolveren. D' impetrant in qualité replicando sijn genomene conclusie inhærerende versochte rejectie van d' ingediende exceptio pactorum dotium sulcx gefundeert in naerdere contract in dato den 17 decembris 1661 tusschen wijlen Johan Folckers en Nanno Besselingh opgericht en van wijlen de heer Johan Tammen doenmaels richter de belijinge daer van ingenomen cracht welcke de boedel van wijlen Hille Folckers wederom in Folckers arve sal versterven ende devolveren en principalick door dien wijlen Nanno Folckers eerst 't IJddingh arve ende vervolgens bij forma van permutatie 't Besselingh arve als beteren boedel

mede gegeven dies wegen die voorige contracten van wijlen Willem Alberts en Hille Folckers daer door opgeheven en gederoyeert sijn. Intervenient duplicando sijn ingediende exceptio pactorum dotium inhærerende sustineerde 't geallegeerde naerdere contract in dato den 17 decembris 1661 ten eenemael irrelevant te sijn. (t732|i130|f500v-501v).

09-03-1701 In saken Albert Jans in qualité impetrant verdaegt hebbende Jan Willems in qualité gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens ansterff van 't Folckers voor de gerechte derde part sijnde des impetrants contingent. Gedaegdes in qualité wegen advocaet ab Oostervelt excipiendo gehoirt, met wijderen wort den gedaegde in qualité 10 dagen tot beraet geaccordeert. (t732|i130|f510v).

06-07-1701 In saken Wubbo Folckers in qualité impetrant verdaegt hebbende ten dage van conferentie bij acte geordonneert Jan Willems in qualité waer voor Wilt Besselingh in qualité intervenieerde gedaegde, om betalinge ter somma 500 daeller benevens een bedde met sijn toebehoir, een rock end' een borstrock als mede een bruidts kiste vermoge houwlicxcontracten in dato den 15 decembris 1661 tusschen Willem Alberts ende Hille Folckers opgericht, daer en boven wegens een ansterff van Folckers arve als gedaegde in qualité wegens wijlen Hille Folckers boedel end' ansterf per resto schuldigh is, daer benevens pro rata vermoge afcoop in dato den 21 10bris 1666 sijnde geroert houlicx contracten tusschen Willem Alberts en Hille Folckers opgemelt relatijf tot de houwlijcx contracten in dato den 19 maj 1655 tusschen Jan Folckers end' Alcke Horlinges opgericht. D' intervenient Wilt Besselingh in qualité excipiendo belangende de prætese boedel van Hille Folckers ter somma 500 daeller opponerende exceptionem pactorum dotium² geradiceert in de gespecificeerde houwlicxcontracten tusschen wijlen Willem Alberts en Hille Folckers opgericht cracht welcke dese quæstieuse boedel van wijlen Hille Folckers in 't Besselingh arve waer van d' intervenient in qualité repræsentant sal retourneren en devolveren. D' impetrant in qualité end' erffgenamen sijn genomene conclusie inhærerende versochte cassatie van d' uitgebrachte exceptio pactorum dotium sulcx gefundeert in een naerdere contract tusschen wijlen Johan Folckers en Nanno Besselingh den 17 decembris 1661 opgericht en van wijlen d' edele heere Johan Tammen doemaels richter die beliejinge daer van ingenomen, sijnde relatijf tot de houlicx contracten tusschen wijlen Johan Folckers ende Alcke Horlinges den 19 maj 1655 opgemelt opgericht cracht welcke gestipuleert dat de beide boedels van Hille Folckers en Nanno Besselingh sonder lijves erven verstervende in Folckers arve soudent devolveren ende vererven te meer 't laetste in 't jongere contract 't eerste van wijlen Willem Alberts en Hille Folckers den 15 10bris 1661 komt te derogeren. D' intervenient in qualité duplicando sijn ingediende exceptio pactorum dotium inhærerende sustineerde 't geallegeerde naerdere contract van den 17 decembris 1661 ten eenemael irrelevant te sijn geconsedereert de casus in de houlicxcontracten tusschen Willem Alberts en Hille Folckers van den 15 decembris 1661 niet en is komen t' exteren door dien dat des intervenients vader Nanno Besselingh niet sonder lijves erven is komen te versterven in welcken gevalle d' geallegeerde contract van den 17 10bris 1661 komt te cesseren, maer so wanneer Hille Folckers en Nanno Besselingh sonder lijves erven quamen te versterven effect kuste sorteren te meer dat geroerte houwlicx contracten van Willem Alberts en Hille Folckers niet anders dan met mande en vriendenraadt

---

² met uitzondering van de details van bruidschatcontracten

vernietiget ofte gealtereert kusten worden. Met wijderen hinc inde wort dese sake tot naerdere denuntiatio gelegd en sal inmiddels op de costen om de absentie van Jan Willems gecaseert reguard en reflectie genomen worden is sulcx in actis geteickent. (t732|i130|f531v-531).

07-09-1701 In saken Albert Jans in qualité impetrant verdaegt hebbende Jan Willems in qualité gedaegde om betalinge van des impetrants in qualité anpart van renten en gewonnen goederen van dat wijlen Albert Willems 16 jaeren is geworden tot desselfs sterffdag. Gedaegdes wegen advocaet J. Hesse eccipiendo versouckende copiam mandati. Met wijderen wort den gedaegde in qualité de versochte copie geaccordeert. (t732|i130|f538v).

24-11-1701 In saken Wubbo Folckers in qualité impetrant verdaegt hebbende ten dage van conferentie bij acte geordonneert Jan Willems in qualité waer voor Wilt Besselingh in qualité intervenieerde gedaegden om betalinge ter somma 500 daeller benevens een bedde met sijn toebehoir, een rock en een borstrock als mede een bruidtkiste vermoge houwlicx contracten in dato den 15 10bris 1661 tusschen Willem Alberts en Hille Folckers opgericht, daer en boven wegens een anstarff van Folckers arve als gedaegde in qualité wegens wijlen Hille Folckers boedel end' ansterff per resto schuldigh is, daer benevens pro rara vermoge afcoop in dato den 21 10bris 1666 sijnde gemelte houwlicx contract tusschen Willem Alberts en Hille Folckers opgemelt relatijf tot de contracten in dato den 19 maj 1655 tusschen Jan Folckers end' Alcke Horlinges opgericht.

D' intervenient Wilt Besselingh in qualité excipiendo belangende de prætese boedel van Hille Folckers ter somma 500 daeller opponerende exceptionem pactorum dotium geradireert in de gespecificeerde houwlicxcontracten tusschen wijlen Willem Alberts ende Hille Folckers opgemelt opgericht cracht welcke dese quæstieuse boedel van wijlen Hille Folckers in 't Besselingh arve waer van d' intervenient repræsentant sall retourneren ende devolveren. D' impetrant in qualité end' erffgenamen sijn genomene conclusie inhærerende versochte cassatie van d' ingediende exceptio pactorum dotium, sulcx gefundeert in een naerdere contract tusschen wijlen Johan Folckers en Nanno Besselingh den 17 decembris 1661 opgericht, als van wijlen de heer raadsheer Tammen doenmaels richter de daer van angenommen sijnde relatijf tot de houwlicx contracten tusschen Jan Folckers end' Alcke Horlinges den 19 maj 1655 opgericht, cracht welcke gestipuliert dat de bejide boedels van Nanno Besselingh en Hille Folckers sonder lijves erven verstervende in Folckers arve soude devolveren ende vererven te meer dat 't laetste en jongere contract van den 17 decembris tusschen Jan Folckers en Nanno Besselingh 1661 opgericht 't andere houwlicx contracten tusschen wijlen Willem Alberts en Hille Folckers den 15 10bris 1661 opgericht worden gederogeert.

D' intervenient duplicando sijn ingediende exceptio pactorum dotium inhærerende 't sustineerde t' geallegerde naerdere den ..... contract van den 17 10bris 1661 ten eenemaal irrelevant geconsidereert de casuale [?] in de houwlicx contracten tusschen wijlen Jan Folckers ende Alcke Folckers den 19 maj opgericht .... van den 17 10bris 1661 tusschen wijlen Jan Folckers en Nanno Besselingh niet en is komen t' exteren doirdien dat des intervenients vader Nanno Besselingh niet sonder lijves erven komen te versterven in welcker gevalle 't geallegerde contract van den 17 10bris 1661 komt te cesseren, maer wanneer Nanno Besselingh en Hille Folckers sonder lijves erven quamen te versterven alleen effect te sorteren te meer dat gemelte houwlicx contracten van Willem

Alberts en Hille Folckers niet anders met n....den met mande en vrienden raeds vernietiget en gealtereert kuste worden, met wijderen hinc inde als mede Jan Willems excipiendo gehoirt, wort rechtes wegen erkent dat die prætese boedel van Hille Folckers sal retourneren en wederom vervallen van Folckers arve en de sake van den impetrant in qualité Jan Willems in qualité wort an d' ordinaris rechtdagh gerenvoijeert. (t732|i130|f554-554v).

- 06-01-1702 In saken Jan Willems in qualité impetrant verdaegt hebbende Wilt Besselingh in qualité gedaegde. Gedaegde in qualité niet erschenen, wort des impetrants in qualité mandaet van opsegginge van sodane penningen als gedaegde in qualité van den impetrant in qualité vermoge versegelinge op rente gebruickt geconfirmeert in contumaciam. (t732|i130|f567v).
- 18-04-1702 In saken Albert Jans in qualité impetrant verdaegt hebbende ten dage van conferentie bij acte geordonneert Jan Willems in qualité gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens renten van wijlen Albert Willems gewonnene goederen t' zedert dat geroerte Albert Willems 16 jaeren is geweest ende sulcx voor des impetrants gerechte derde part. Gedaegde in qualité excipiendo gehoirt, met wijderen, wort dese sake tot naerdere denuntiatioe gelegd. (t732|i130|f590v).
- 18-04-1702 In saken Albert Jans in qualité impetrant verdaegt hebbende ten dage van conferentie bij acte geordonneert Jan Willems in qualité gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens ansterff van Folckers arve van de resterende penningen insgelijcx voor de gerechte derde part. Gedaegde in qualité excipiendo gehoirt, met wijderen wort dese sake tot naerder denuntiatioe gelegd. (t732|i130|f590v).
- 13-05-1702 In saken Wubbo Folckers in qualité impetrant verdaegt hebbende Jan Willems in qualité gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegde excipiendo gehoirt met wijderen wort den gedaegde de versochte copie geacordeert. (t732|i130|f593v).
- 20-10-1712 Jan Willems wegens kints groeve 3 - 0 - 0
- 09-01-1714 In saecken Jan Willems impetrant contra Roelef Roelefs gedaegde ad idem [*Contendeerde den impetrant tot confirmatie van zijn uitgebragte mandaet van opsegginge van soodaene behuisinge en landerijen als gedaegde van hem ter huire gebruickt, om deselve van u op behoerlijcke tijdt wederom in vrijdom te mogen ontfangen*]. (t732|i133).
- 07-12-1714 Jan Willems wegens groeve 2 - 8 - 0
- 12-01-1717 In saecken Jan Willems impetrant contra Harmen Lucas tot Onsdag gedaegde etc. ad idem [*Contendeerde den impetrant tot confirmatie van zijn uitgebragte mandaet van opsegginge van soodaene behuisinge en landerijen als gedaegde van hem ter huire gebruickt om deselve op behoerlijcke tijdt van u wederom in vrijdom te mogen ontfangen*]. (t732|i133).
- 31-08-1718 Doctor Theodorus Cloppenborch wegens de edele moogende heeren borgemesteren ende raedt in Groningen heeren der heerlijkheit Wedde, Westerwoldingerlandt etc. richter des landtschaps Westerwolde doe mits deesen te weeten, dat voor mij gecompereert en erscheenen sijn Jan Willem, en Jarcke Sterenborch, en desselfs huisvrouw Hille Willems als mede Geese Willems alle woonachtig tot Onstwedde, dewelcke bekenden ende verklaerden in waeren eigendom gecedeert en overgedraegen te hebben haere parten of quota erffnisse van haer overledene moije Aeltjen Jans die in den Hardenberch gewoont heeft en sulcks an Frerick Bloem woonachtig in den Hardenberg voor een summa van penningen die sij comparanten van voorsnoemde Frerick Bloem ten vollen bekenden ontfangen te hebben, doende hem dieswegen absoluut quiteren en bedancken, en haere voorsnoemde parten of quota erffnisse, 't sij in of buiten

den Hardenberg hoe ofte waer gelegen, mits deesen in optima juris forma ten vollen daer voor cederen en overdraegen, sonder de minste actie of anspraeke daer over te reserveren ofte voorbehouden, 't welcke aldus in actis prothocolli is geteijkt om te mogen strecken nae behooren. (t732|i133).

- 26-05-1738 Ontfangen van onse mester een gulden 4 plak van wegens die begrefenise van Jan Wilmens 1 - 0 - 4
- 01-07-1740 Huwelijkscontract te Jipsinghuizen tussen Gerardus Geerts Leusing erfgeseten en woonachtig tot IJpsinghuisen en Wiltien Jans.
Daerteegen soo belooft de eerbare Getruidt Willems als moeder tot verdere voorsettinge van dit houwlijck an haer dochter Wiltien Jans tot een houwlijcks gifte bij provisie mede te geven de somma van 500 gulden, en dat alle jaer 100 gulden.
Dedingsluiden bruid: Getruidt Willems - moeder / Willem Jans - broer / Albert Hiskes - oude swaeger / Boelman Heijes en Jan Heijes - ooms. (t732|i1080|f319).
- 05-12-1764 Van de mester ontfangen van de beegerefens Geerteru Welemes 1 gulden 2 stuiver 1 - 2 - 0
- 31-05-1765 Ontfangen 1 gulden van Geetert Wilms, wegens gebruik van een arm laken dico 1 - 0 - 0

Willem Alberts Hiddingh	huwt 1e	Hille Folckers
geb. ca. 1631 Onstwedde	Onstwedde	geb. ca. 1636 Onstwedde
betaald voor zijn graf 29-09-1696	h.c. 15-12-1661	ovl. ca. 1666 Onstwedde
z.v. Albert Willems Hiddinck		d.v. Folckert Folckers
en Hilcke Geerts		en <i>Jantien</i>
kinderen: geboren Onstwedde		
ca. 1665 Albert	betaald voor zijn graf op 29-09-1696	

Idem	huwt 2e	Wilde Jans
	Onstwedde	geb. ca. 1643 Onstwedde
	ca. 1668	ovl. 1674 -1695 Onstwedde
		d.v. Jan Folckers op 't Besselingh
kinderen: geboren Onstwedde		
ca. 1668 Jan	huwt Onstwedde	h.c. 14-10-1698 Geertruit Willems
ca. 1670 Hille	huwt 1e Onstwedde	h.c. 29-03-1695 Wubbe Jans Hiskes
	huwt 2e Onstwedde	vóór 1718 Jarcke Sterenborgh
ca. 1672 Geesje	overleden na 31-08-1718	

29-09-1670 Elso Folckers in qualité voirmont, Boele Wiltes als sibbe voogt ende Michael Fabritius fremde vooght over 't nagelatene kindt van wijlen Nanne Besselingh lenen 500 Car.gld. van Willem Alberts Hiddingh in qualité wegens zijn minderjarige kindt, rente 4 %.

Heerkomende van seecker belovede boedel uit Besselingh arve. (t732|i298|f82).

24-08-1674 Willem Alberts Hiddingh voor hem en sijn huisvrouw leent 5.100 Car.gld. van Memmo Coetes. Heerkomende van die bij den comparant gekofte Coetes arve ende plaetse. (t732|i298|f128).

24-08-1674 Memmo Coetes woon ende erfachtich in der Wippinge onder den kloekenslach Onstwedde verkoopt aan Willem Alberts Hiddingh en Wilt Jans eheluiden:

- sijn geheele arve ende plaetse tot 'Ter Wippinge gelegen, bestaende in behuisinge, schuiren, hofte, planten en plantagien ende landerijen, voorts wel

alle desselfs rechten ende gerechtigheden van dien onder den kloekenslach
Onsde enichsins gelegen. [*zie Ter Wupping 9*]. (t732|i298|f129).

- 14-12-1674 In saecken Reint Bruininck impetrant ende appellant, contra Willem Alberts gedaegde ende appellaet. Contenderende den impetrant tot reformatie van sodaene sententie als de edele welgeleerde richter Sillingha den 4 9bris iongest tuschen haer partijen hadde in cass van naer ongefundeert verclaerende, daer nochtans Oldambster ende Ommelander landtrecht articul 108 lib. 4 ende articul 11, 12 lib. 5 Oml. recht dicteert, het naer voor dat ingewonnen niet aen een ander mach worden getransporteert oversulckes aen hem appellant waere verschenen, daeromme versoeckende als voren. Waertegens de appellaet contenderende tot confirmatie van deselve, funderende sulckes in een versegelde coopbrieff waerin het recht van naer aen den koper ten enamael gecedeert solde wesen van des vercopers suster als naeste in bloede. Met wijderen partijen wederzijts dien aenghaende wijtlopich gehoort, wordt de sententie a qua reformerende ~~verelaert~~ dat het recht van naer soo den appellaet in de coopbrieff voor bij de koop is gecedeert ongefundeert verclaert. (t732|i3).
- 29-05-1678 In saken mester Albert Jans impetrant verdaegt hebbende Willem Alberts als kerckvoogt gedaegde. Gedaegdes wegen de voogt Jacob Sickes excipiendo gehoort, wort den gedaegde in qualité 10 dagen om d' uitgelangte copie uit impetrants vorderinghe t' examineren geaccordeert. (t732|i126|f413).
- 20-06-1678 In saken Willem Alberts impetrant verdaegt hebbende Elso Folckers in qualité voormont over wijlen Nanno Besselingh minderjarige kinderen gedaegde om betalinge van plichtige renten. Gedaegdes wegen Jan *Claesen* [?] excipiendo opponerend' exceptionem feriarum, is desen ter instantie van de voogt Jacob Sickes so impetrants wegen in actis geteickent. (t732|i126|f428-429).
- 31-08-1678 In saken Willem Alberts in qualité impetrant verdaegt hebbende Elso Folckers voormont over wijlen Nanno Besselingh minderjarige kinderen gedaegde om betalinge van 't plichtige wegen renten. Gedaegdes wegen d' edele scriba Rustebij 't plichtige inwendich 6 weecken te betalen annemende, is desen geteickent om te meugen strecken nae behoiren. (t732|i126|f439).
- 04-09-1678 In saken mester Albert Jans impetrant verdaegt hebbende Willem Alberts als kerckvoogt gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens geleverde glazen in Onsder kercke. Gedaegdes wegen de voogt Jacob Sickes versouckende tijdt tot beraet. Met wideren wort de gedaegde 10 dagen ad deliberandum geaccordeert. (t732|i126|f444).
- 18-09-1678 In saken mester Albert Jans impetrant verdaegt hebbende Willem Alberts als kerckvoogt gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens geleverde glazen in Onsder kercke. Gedaegde in qualité excipiendo 't plichtige op middewinter te betalen annemende. Met wideren wort de gedaegde in qualité 't plichtige inwendich een maent te voldoen gecondemneert. (t732|i126|f452).
- 09-01-1683 In saken Willem Alberts in qualité voormont over wijlen Nanno Besselingh kindt impetrant verdaegt hebbende Jan Sterenborgh, Henssum Henssums ende Geert Geerts Schoemaker gedaegden. Gedaegden niet erschenen wort des impetrants in qualité mandaet van opsegginge van sodane mollenwaeren als gedaegden van den impetrant in qualité ter huire gebruicken geconfirmeert in contumaciam. (t732|i126|f555-556).
- 09-01-1683 In saken Hisko Mennessingh impetrant verdaegt hebbende Willem Alberts gedaegde. Gedaegde niet erschenen, wort des impetrants mandaet van

- opsegginge van sodane penningen als gedaegde van den impetrant vermoge obligatie op rente gebruickt geconfirmeert in contumaciam. (t732|i126|f559).
- 27-04-1683 Willem Alberts voormont, Wille Wiltes sibbe en Michael Fabritius vreemde voogden over wijlen Nanno Besselingh minderjarige soontien lenen 500 Car.gld. van Gepke Broers weduwe wijlen Hindrick Hiddinge, rente 5 %. Heerkomende van genegotieerde end' angetelden geldes. (t732|i299|f109).
- 10-01-1693 In saken Willem Alberts impetrant verdaegt hebbende Harmen Lotterringh gedaegde. Gedaegdes wegen niemant erschenen wort des impetrants mandaet van opsegginge van sodane penningen als gedaegde van den impetrant vermoge obligatie op rente gebruickt geconfirmeert in contumaciam. (t732|i129|f18av).
- 29-03-1695 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Wibbe Jans en Hiltien Willems.
Hijr en tegen brengt de bruijt bij haer bruijdeghe van haer vaederlijck en moederlijck goet de somma van 800 Car.gld., met goede eerlijke kleedingen, een root-schaerlaeken rijelijf, een swart-laekens rock met een swaertlaekens rock, een blouw-laeken rock, een grijs-laeken schorte, twee daags-blouwe rocken, een sijden schortel-doeck, een lijf-stuck en borstrock, met noch andere kleedinge soo sij tegenswoordich heeft, een Ceulsche bedde, polue, twee kussen met een linnen bedde, ses laekens. ses kussen teckens, met noch een ander Ceulsch bedde met polue en kussen soo sij bruijt van 't uijtgemijnde van haer salige oom Wibbe Beslingh heeft getrocken voor 15 gulden 10 stuiver.
Waer meede bruijt van haer vaederlijke en moederlijke goederen, gelijk oock haer broeder Jan, sal afgekogt en afgeboedelt zijn, geen prætensie daer meer an houdende.
Hijr en boven brengt sij bij haer bruijdeghe de gerechte vijfde part soo haer van haer zaalige oom Wibbe Besling is angeeft, welcke erfgoedt van bruijdeghe selve sal geint en bij entfangh als quitantie op de rugge van dien francinen brief getekent worden.
Dedingsluiden bruid: Willem Albers - vaeder / Albert Willems en Jan Willems - broeders / monsieur Johannes Beslingh / Wibbe Heijs. (t732|i1063|f8-8v).
- 27-03-1696 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Wilt Nannes Beslingh en Geertien Harmens.
Dedingsluiden bruidegom: Aijcko Naningh / Willem Albers / Wilt Wils. (t732|i1063|f13v).
- 29-09-1696 Jan Willems wegens sijn vaders en broers groeve geaccordeert 6 - 0 - 0
- 28-12-1699 Gecompareert Geert Boeles, Alcke Boeles benevens Jurrien Rijckes nomine uxoris in qualité mede caverende voor haeren vader Boele Tholes en broeder Abel Tholes en suster Elske Boeles in desen impetranten ter eenre ende Wubbo Folckers in qualité mede caverende voer sijn beijde susteren verweerder ter andere sijden de welcke bekenden ende verklaerden onderlinge wegens der impetranten prætensien van verscheijdene posten en des verweeders in qualité contraprætensien veraccordeert end' overeengekomen te sijn in vougen dat Wubbo Folckers in qualité als voren an d' impetranten wegens der selver prætensien sal erleggen ende betalen de somma van een hondert daeller met dese limitatie ende restrictie dat so wanneer Wubbo Folckers in qualité geen toegangh ofte recht tot de nalatenschap van wijlen Albert Willems, oudste soon van wijlen Willem Alberts, muchten hebben ofte mede daer van kunnen te genieten dat als dan d' impetranten Geert Boeles en consorten in qualité niet d' beloofde hondert daeller niet sullen genieten noch te prætenderen hebben waer mede der impetranten in qualité alle verdere prætensien van alle erff ende versterff op 't

Folckers als andere en Wubbo Folckers in qualité contrapratensien so van gedane reeckeninge van die impetranten vader Boele Tholes als gewesene voormont over Wubbo Folckers ter somma 300 Caroli gulden als andere verdere sullen sijn opgeheven end' afgedaen, is also desen op acquiescement ende versouck in actis protocolli geteickent. (t732|i130|f419-419v).

Albert Willems Hiddingh

geb. ca. 1600 Veele
ovl. na 1670 Onstwedde
z.v. Willem Hiddinck

huwt
Onstwedde
ca. 1630

Hilcke Geerts

geb. ca. 1605 Veele
ovl. na 1655 Onstwedde
d.v. Geert op 't Broers
en Lamme Broers

kinderen: geboren Onstwedde

ca. 1631 **Willem** huwt 1e Onstwedde h.c. 15-12-1661 Hille Folckers
huwt 2e Onstwedde ca. 1666 Wilte Jans

Vermoedelijk huurde Albert Willems Hiddinck tot 1668 erve Coets in Ter Wupping.

28-04-1630 In saecken Albert Hiddinghe impetrant, versoeckende van Peter Hilwerdinghe gedagade, betalinge van achte dalers in greden gelde ende anders egeene waeren, als ooc meede jechtinge van overgewesene tijndalers bij sijn broeder Lambert Hiddinghe, cracht gerichtlike anneminghe van den 27^{en} februarij laestleeden. Daertegens des voorschreven gedagedens huisvrouw Taelke den impetrant ruimet in haere goederen wegen d' achte dalers, met presentatie van de tijndalers bij voorschreven Hiddinghe te jechten noch huden of morgen s' dages. Is de gedagade gecondemneert omme de voorschreven anneminghe van den 27^{en} februarij jongest te zullen nacomen, met betalinge van achte dalers in greden gelde, ende jechtinge van tijndalers bij Lambert Hiddinghe bij poena van hogere mandaten. (t732|i124).

15-05-1633 In saken Albert Hiddingh, met consorten, impetranten, versoeckende dat haer broeder Lambert Hiddingh, gedagade, muchte werden inhibeert bij vijfteien marck omme te beswaren ende vercopen, of ooc doen beswaren ende vercopen, vele min an eemand uut te leveren eenigh dingh van heurluiden angeervede erve tot Veele, 't zij huis, schuire, land, biesten, of anders, eer ende bevoerens dieselve haer anpart haer daer van uitgegeven, achtervolgh mandaet van den 14 majj laestleeden. Ten regarde sulke erve ende goederen heur partijen noch in de mande toecomt. Daertegens, de voorschreven gedagade contendeert tot cassatie des mandaets onder sustenue dat impetranten scheidinge ende afbodelinge bij actie behoeren te versoecken. Is naer verhoer van partijen de versochte inhibitie erkent ende gestadet in weerden. (t732|i124).

20-08-1636 Hidde Hindrickx van Kroptswolde præsant ende Jantien Hiddinghe waervoor caveerde haer broeder Albert Hiddinghe. (t124|i160|f543).

04-05-1640 Peter Hijlwerinck is in vijff marcken van Albert Hiddinck overgeven, verdragen deswegen op een rijxdaler 2 - 10 - 0

17-07-1640 Gevolmachtigden van Westerwolde: Unsder Carspel o.a. Albart Hijddijnck

21-11-1655 Ede Rensinck woonachtich tot Wersingehuisen onder 't klockenslach Wedde verset aan Albert Willems Hiddinck ende Hilcke Geerdts echteluiden:

- seecker acker bouwlandt Hiddes acker genaempt gelegen in Onstwedder Holdt, Z. Hanses / N. Jan Olinck. Setsom 100 Car.gld.

- Ende noch boven desen somma an meergeroerten Albert en Hilcke echteluiden oprecht en deughdelijcken schuldich te sijn ende blijven een somma van 75 Car.gld., rente 5 %. (t732|i297|a45|f80-81).
- 19-04-1656 Huwelijkscontract te Vlagtwedde tussen Abel Evers en Engell Broors, dochter van saelighe Albert Broors ende Swaenke Broors saelighe ghewesene eluiden. Dedingsluiden bruid: Jan Broors - broeder / Roeleff Broors / Albert Hiddingh / Michel Fabricius³. (t732|i1078).
- 02-05-1656 Olerdt Huges ende Memme Huges gebroederen onder 't klokken slach Onstwedde woonachtich verkopen aan Albert Willems Hiddinck:
- seeckere hoffte met die daer op staende plantagien, in Onstwedde gelegen, O. Frerick Huitsingh / W. Edo Hannes / Z. en N. die gemeente wegen;
  - seeckere lijnacker op de Grootte Oerde gelegen, O. Geert Tees / W. Jarco Sterenborch.
- Dan sall den cooper tot alle halve jaers schattinge hebben te betaelen een halve stuver sonder meer. (t732|i297|a59|f105-106).
- 24-06-1657 Huwelijkscontract te Veele tussen Berent Renwerinck en Gepke Broors, jongste dochter van saelige Albert Broors ende Swaenke Broors eluiden. Dedingsluiden bruid: Jan Broors - broeder / Roeleff Broors / Joannes Franck pastor / Albert Hiddingh / Abell Evers.⁴ (t732|i1078).
- 12-05-1660 In saecken Albert Hiddinck geciteert hebbende Wilt Renweringh om leverantie van alsodaene boom als hij van u heeft gecofft tgen staen ten ende Schepers camp. Gedaeghde sustinerende leverantie gedaen te hebben, oick Impet. daer van vaem holdt gesonnen. Impet. replicerende hett vaem holdt genoten te hebben niet ontkennende, maer die stamme niet genoten sijnde selvige die selvige van v... waer gevoert also geen leverantie geschiedt welcke mede gewachtet ende waerd't noden. Wordt erkent dat gedaeghde de boom an impetrant sall leveren, off die waer die in plaetse van die. (t732|i125).
- 19-12-1660 Albert Hiddinck wegens uittinge gehouden over Memme Coetes moeder accordeert op 7 - 10 - 0
- 01-05-1662 Huwelijkscontract te Blijham tussen Olert Huitzingh en Grietje Harmens. Dedingsluiden bruid: Harm Harms - vader / Engelke Willems - moeder / Jan Broors - zwager / Albert Hidding - oom / Willem Alberts - neef / Aijlcke Harmens - neef. (t732|i1056|f6v).
- 12-12-1663 Tusschen Albert Hiddinck ende Lubbert Harmens soo gedisputeert well om an te sweren als sibbe vooght over de vaederlose kinderen van wijllen Menso Alberts bij Meemcke Wilckes⁵ geprocreert, solde werden gecondemneert. Lubbert Harmens sustineerende een lopende gesell te sijn sonder vaste goederen te hebben, dan hijr dan elders wonende, van den eijsch te moeten werden geabsolveert. Daertegens bij Albert Hiddinck ingedient dat also Lubbert een lidt naerder te kinderen is in bloede, oversulx niet gehouwd'en om an te sweren. Lubbert Harmens replicerende bij verstarff ~~der kinderen~~ Albert soo nae tot Meemcken goederen te sijn als hij Lubert Harmens, met wijderen. Wordt rechtes wegen erkent dat Albert Hiddinck als sibbe vooght over de vaederlose kinderen voorngeroot sall antweren. (t732|i126|f147).

³ Roeleff Broors - oom / Albert Hiddingh - aangetrouwde halfoom / Michel Fabricius neef.

⁴ Roeleff Broors - oom / Joannes Franck - aangetrouwde oom, trouwt Trijntje Michaels Fisscher / Albert Hiddingh - aangetrouwde halfoom / Abell Evers - zwager.

⁵ Meemcke Wilckes was een dochter van Wilcko Lubberts en Ike Geerts. Zie Vriescheloo 32.

- 23-12-1663 Albert Hiddinck op heden als sibbe vooght nae voorgaende condemnatoire sententie over de naegelaetene kinderen van wijlen Menso Alberts bij Meemcke Wilckes geprocreert angesworen hebbende. Is derhalven sulx in actis protocolli geteijckent om te strecken nae behoeren. (t732|i126|f149).
- 01-05-1662 Huwelijkscontract te Blijham tussen Aeldrick Phopkens en Wiske Harmens⁶. Dedingsluiden bruid: Aickenius Scheppel - oom / Albert Hidding - oom. (t732|i1056|f18v).
- 21-12-1667 In saecken Elso Folckers in qualité impetrant verdaegt hebbende Albert Hiddinge gedaegde quæstieus om te moeten ontfangen genoechsaeme bescheet en versegelinge van sodane 8 mollen waers als gedaegde 1663 van wijlen Jan Folckers hadde gekoft. Waertegens gedaegde excipiendo gehoirt wort partijen operlecht hunne actie bij kristelicke deductie en contradeductie over te geven. (t732|i126|f167).
- 24-01-1668 In saecken Elso Folckers nomine uxoris impetrant verdaegt hebbende ten dage van vriendschap op partijen versouck bij acte geordonneert en toegestaen Albert Hiddingh gedaegde quæstieus om te moeten ontfangen genoechsaem beschiet van seecker 8 mollen, legersteden en gerechticheit van bancken in de kercke van Hingen arve den 17 10bris 1663 bij gedaegde van wijlen Jan Folckers vermoge desselfs bestorvene reeckenboeck voir een somma 1450 gulden met diens annexe lasten van voirschreven arve gekoft. Waertegens gedaegde excipiendo sustinerende de selve koop bij hem gedaegde niet verteickent en contracten en handelingen van onwertiche goederen binnen jaers muchten werden versegelt oversulcx de prætese coop nul en crachtloos muchte werden verklaert. Met wijderen hinc inde dan partijen nae voirgaende loff en bott tot wechneming van meerdere plajdoijes en continuatie van goede vriendschap hun different an mij richter gecompromitteert stede vast en onwederroeplick bij handttastinge begeben hebbende so is dat ick mits desen laudere en uitspreecke dat gedaegde an den impetrant in qualité wegens de prætese koop van voirschreven 8 mollen, legersteden en d' gerechticheit van de bancken in de kerck sal moeten erleggen en betalen een somma van dertijn hondert en 15 guldens en sal de schattingen en andere van d' 8 mollen a dato van de koop ten reeckenboeck bij gedaegde voldaan worden en voortaan alle andere lasten op Hinge arve vallende van wegen, stegen, ruiters ende paerde als mede kerckenpachten bij controvertenten ægualick en half en half gedragen ende te last te komen, waer mede partijen desen angaende seulen sijn gesleten met compensatie van costen. (t732|i126|f175-176).
- 01-04-1668 Huwelijkscontract te Veele tussen Jan Broors erffgeseten tot Veele en Swancke Renwerinck. Dedingsluiden bruidegom: Roeleff Broors / Albert Hiddinge / Michel Fabricius / Berendt Jolinck. (t732|i1078).
- 09-10-1668 Ten versoeck van Albert Hiddinck in qualite voorstander der armen des Caspels Onstwedde wort soodanich mandaet inhibitoriaall als Jantijn Wubbens op hem hadde doen emaneren als niet debite vervolget gecasseert in contumaciam, ende hij geautoriseert de behuisingen soo Harm Rensinck ende Engel Jansen hebben bewoont ten profite van de armen te doen vercoopen. (t732|i2|p226).
- 17-02-1669 In saecken Hanno Boeles impetrant verdaegt hebbende Albert Hiddinghe gedaegde quæstieus in cass van opsegginge van sodane landerijen als gedaegde bij executie van wijlen Jacob Jacobs Lande hadde gemijnt en gekofft heeft, also hij

---

⁶ Wiske Harmens was een dochter van Harmen Harmens en Engele Willems.

impetrant deselve gedenckt te naeren. Gedaegde excipiendo voirgevende de quæstieuse landerijen hem impetrant bij forma van rechte niet te sijn geadjudiceert noch daer enige actie geïnstitueert oversulcx tot d' gedaene opsegginge onbevout. Met wideren hinc inde wort des impetrants uitgebrachte mandaet van opsegginge gecasseert den selven sijn recht bij andere wege in voirbeholdt. (t732|i126|f212-213).

- 22-02-1669 Elso Folckers en Anneke Folckers eheluiden verkopen aan Albert Hiddinge:
- seecker 8 mollen waeren over Onstwedder hammarck naberlicke mollen gelijk, so tot Hingen arve sijn behoirende geweest is;
  - als mede der gerechticheit van d' bancken in de kercke en legersteden op 't hoff.
- Sal koper van voirscreven mollen tot alle half jaeren schattinge van jeder mollen ses doiten betalen en voorts de halve kerckenpacht wegen en stegen, ruiter en knechten, heerendiensten op Hingen arve vallende voir den gerechte helfte gedragen worden. (t732|i298|f57).
- 24-03-1669 In saecken Hisko Husinge impetrant verdaegt hebbende Albert Hiddinghe gedaegde, quæstieus om betalinge ter somma 10 daeller wegens een boom bij gedaegde van Hisko Mennersingh gekoft en van des impetrants gront gehouwen. Waer tegens gedaegde gehoirt wort de gedaegde van des impetrants eisch geabsolveert den gedaegde sijn regress daer hij 't sal vermeinen in voirbeholdt. (t732|i126|f229).
- 03-04-1669 In saecken Jantien Wubbes impetrante verdaegt hebbende om betalinge van 't geene Luicken Claus haer impetrante muchte plichtich sijn Albert Hiddinghe gedaegde. Waer tegens gedaegde gehoirt wert d' gedaegde van des impetrantes eisch geabsolveert den selven haer recht bij andere wege in voirbeholdt. (t732|i126|f232).
- 07-04-1669 In saecken Albert Hiddinge impetrant verdaegt hebbende Engel Detmers gedaegde quæstieus in cass van opsegginge van sodane landerijen als gedaegde in 't gebruickt heeft en bij hem impetrant van eener Luicken Claus sijn angekoft. Gedaegde excipiendo opponerende exceptionem disqualificatoriam. Met wideren wort des gedaegdes ingewante exceptio disqualificatoriam gerejecteert en den selven geordonneert op naesten ten principael te antwoorden. (t732|i126|f235).
- 08-05-1669 De saeck van Jantien Wubbes en Albert Hiddinghe wegens Luickens. Wort deselve tot Luicken Claus komste gediffereert. (t732|i126|f249).
- 11-05-1670 In saecken Albert Hiddinge impetrant verdaegt hebbende Carstien Huitsinge gedaegde. Nae verhoir van partijen wort den gedaegde geordonneert te bewijzen dat de quæstieuse tuin ende worck tot last van den impetrant soude komen. (t732|i126|f319).
- 26-08-1668 Beerent Luickens woonachtich aen de Oosterwech voor Groningen verkoopt aan Albert Hiddinghe:
- Clowes arve tot Onstwedde gelegen, met alle annexe gerechticheden, in dier vougen als het van comparant Luicken Clouwes so eigendoomlick als ter sette is gepossiedeert ende gebruickt geweest. (t732|i298|f43).

Berent Luickens/Luijtjens	huwt 1e	Marretjen Jeltens
geb. ca. 1630 Onstwedde	Groningen	ged. 02-06-1643 Groningen
beroep: moesker ⁷	03-04-1660	ovl. 1666 -1672 Groningen
ovl. na 1696 Groningen		d.v. Jelte Bartelts
z.v. Luicken Schroers op 't Clawes		en Wopke Martens
en Swaenecke Mennersingh		
kinderen: gedoopt Groningen (geboren buiten de Oosterpoort)		
22-05-1661 Jelte		
11-03-1664 Hilletjen	overleden vóór 27-03-1681	

Idem	huwt 2e	Lammegien Cornelis
	Groningen	geb. ca. 1643 Groningen
	29-11-1672	ovl. na 1685 Groningen
		huwt 1e Groningen 13-06-1668
		met Jan Brants

kinderen: gedoopt Groningen (geboren aan het Boterdiep)

04-12-1673 Swaentien	huwt Groningen	12-03-1696 Waelke Gerrits
05-02-1675 Marrichjen	overleden vóór 30-05-1678	
08-10-1676 Luitien	overleden vóór 26-09-1682	
30-05-1678 Marrichjen	overleden vóór 08-04-1684	
27-03-1681 Hillejen		
26-09-1682 Luitjen	overleden vóór 09-06-1685	
08-04-1684 Marrichje		
09-06-1685 Luichjen		

14-02-1630 Aleff Hindrix van Wedde present In de Molenstrate absent daer sijn nijchte Aelke Edens voer presenteerde ende Wijkpe Martens absent daer haer moder voer presenteerde Hille Martens met attestatie van Wedde getoent, wort haer de proclamatie geconsenteert. (t124|i160|f300).

22-02-1660 Wipke Martens, weduwe van Jan Richts, verkoopt aan haar toekomstige zwager Berent Luitiens en haar dochter Martien Jeltens:

- haar behuizing staande op grond van Peter Egberts aan de westzijde van de Oosterwech, met ook haar levende have en alle ingoederen en huisraad, behalve hetgeen de moeder daarvan wil behouden, verder verhandelt zij de tuin, zoals zij deze in huur heeft en door haar wordt gebruikt. Koopsom niet vermeld. (t1534|i3975|f271v).

03-04-1660 Berent Luitjens present, end' Martjen Jeltens waervoor d' broder Bartelt Jeltens. (t124|i167|f113v).

20-11-1666 en 08-12-1666 Berent Luitjes, moesker buiten de Oosterpoorte, en Marretien lenen 100 Car.gld. van Sjabbe Bronnens van Dijckhuis en Annetien Dorenbuis, rente 5%. Onderpand landerijen te Onstwedde, hen van hun zalige broer Jan Luities is aangeërfd. Borgen: Harmen Geerts, ruiter onder de zalige majoor Entens, en Engeltien, te Helpman in het Blauwe Huis, neef en nicht van de debiteuren. (t1534|i3982|f68).

13-06-1668 Jan Brants en Lamme Cornellijs, waervoor Jan Egberts als neve. (t124|i168|f206v).

---

⁷ In Friesland en Groningen kwamen vanaf het einde van de achttiende eeuw kleine boeren op, die voornamelijk leefden van de teelt van aardappelen, grove groenten, bessen en handelsgewassen als cichorei. In Friesland heetten deze keuterboeren gardenier ('tuinder'); rond de stad Groningen sprak men van moeskers.

- 29-11-1672 Berent Luichies van Onstwedde present ende Lammegien Cornelis van Groningen weduwe van Jan Brant, pro qua Egbert Gerrits als neve. (t124|i169|164).
 12-03-1696 Waelke Gerrits van Tiamsweer present en Swaentien Berens van Groningen pro qua Berent Luichies als vaeder. (t124|i172|f261v).

Jan Luickens

ongetrouwd

geb. ca. 1628 Onstwedde
 ovl. 1665 -1666 Onstwedde
 z.v. Luicken Schroers op 't Clawes
 en Swaenecke Johans Mennersingh

- 20-06-1664 In saeken Ette Menners appellante ende Jan Lukels tot Onswedda appellaet van sodane sententie als de heer drost Verruci den 13 junij jongst tusschen haer gegeven, des richters sententie reformerende, Wibbe Huijsinge opgelecht om als voormondt, over haere kinderen aente sweren, daer nochtans deselve verscheijden questien met de pupillen voor handen waer hebbende, oversulx geen voormondt koste wesen, de appellaet confirmatie van sententie versoekende, aengesien Wibbe Huijsinge volle moij man ende hij appellaet maer halve neve, deselve het .... tutilae moste dragen, ontkennende dat deselve met de pupille questien soude hebben, also de schulde liquide in gen controversie met rechte koste getrocken worden, met wideren, hebben de hoge heren lieutenant ende hooftmannen de verklaringe differerende, versochte ende gecommiteert de heer borgemester mede hooftman J. Tiassens, om partijen te verstaen ende so doonlijck vereennigen. (t136|i893).
 10-04-1665 Also Jan Luickens tot Wedda tot verscheijden malen van Ette Mennens gciteert, om sijn gravamen aentehoren, nopende sodane sententie, als de heer drost Verruci den 13 junij 1664 tusschen respective partijen heeft gegeven, niet en is gecompereert, hebben de hoge heren lieutenant ende hooftmannen de sententie in contumaciam reformerende, opgemelte Jan Luickens opgelecht, om als voormondt over Ette Gorincks vaderlose kinderen antesweren. (t136|i894).
 24-04-1665 In saeken Jan Luickes impetrant contenderende tegens Ette Mennens gedaegde tot effect van relieff nopende sodane acte van reformatie van de heer drost Verruci sententie, als gedaegde in contumaciam pendente commissione heeft becomen, hebben de hoge heren lieutenant ende hooftmannen partijen disputeren gehoort, het uitgebrachte mandaet casserende, de saeke bij de acte van den 10 april jongst laten verbliven. (t136|i894).

Luicken Schroers op 't Clawes

huwt

Swaenecke Mennersingh

geb. ca. 1600 Onstwedde
 betaald voor uitinge 07-01-1665
 z.v. Herman Schroers

Onstwedde
 vóór 1631

geb. ca. 1605 Onstwedde
 ovl. na 1659 Onstwedde
 d.v. Johan op 't Mennersingh
 en Hermeken Mennersingh

kinderen: geboren Onstwedde

ca. 1628 Jan	ongetrouwd overleden tussen 24-04-1665 en 08-12-1666
ca. 1630 Berent	huwt 1e Groningen 03-04-1660 Marretjen Jeltens
	huwt 2e Groningen 29-11-1672 Lammegien Cornelis

- 31-05-1627 Hensman Jans Snider hefft Luecken Harmens twee maal gescholden daer van om sijn sober stant op anderthalff rijxdaler door Wubbe Everts verdragen
3 - 15 - 0
- 17-02-1630 Jacob Thedes woonagtig tot Sellingen, meede voor Wilteke zijne huisvrouw verkoopt aan Detmer Aisinghe tot Eldersingehuisen en Johanna:
- drie volle achtendeel waeren van Clawes, over den geheelen Onstwedder hammarcke, met alle eeure toebehooren, eigendommen, geregtigheeden en annexen van de Mussel, heide, weide, veene, velde, loeff, grase, toppe, swijge, water, lande en anders, alles soo op eenige waeren tot Onstwedde zal komen te vallen. (familiearchief Harding).
- 02-04-1631 In saken Schulte Olerts impetrant, versoeckende van Hans Huitsingh ende Hanne Hobbelingh gedageden, verwissinge met segel ende brieve in den eigendoem van soodane acker bou-landes als die selve an hem zullen hebben vercoft, uut Clawes erve tot Onstwedde, in 't geheel, sonder exemtie van eenigh diel voor Luicken Hermans. Daertegens de voorschreven gedageden presenteren den impetrant te verwissen in den eigendoem van 't voorschreven landt, voor twee derde parten, heurluiden maer behoerende. Met voorgevens dat wel heure partinier Luicken Hermans daer tegens meede tegenwoordigh geweest ende egeene contradictie gedaen heeft. Is d' impetrant geordonneert omme sijne prætense faict van coop ende vercoop der voorschreven acker in 't geheel te zullen den rechte bewisen, ten einde dienvolgens tuschen partijen widers gedisponeert moege werden naer behoeren, op costen van verliesende partije. (t732|i124).
- 03-09-1631 In saken Luicken Hermans impetrant, versoeckende van Herman Egberts gedagede, betalinge der helfte van soodane negen dalers als hij ende Hans Huitsingh zullen hebben verschoten neffens meede gedane vijf ende twintich dalers, voor eene bij dieselve ingecofte paer ossen tot Oplengen in Oostfrießland voor eenige jaeren. Daertegens de voorschreven gedagede excipiendo versocht compensatie van sijn interessen, daer heer gemelte impetrant ende Huitsingh hem niet sulden hebben geleverd een paer ossen, naest de twee biesten, uut seven bij heurluiden ingecofte ossen op den Hummelingh in Westphalen, van sulken weerdije, datter een nobel coops an sulde wesen. Is naer verhoor van partijen de gedagede gecondemneert omme te zullen betalen an impetrant de gevorderde vier dalers vijftien stuivers, binnen tijn dagen, voorbehouden hem sijn recht van interessen over niet ontvangene belovede paer ossen, omme te versoecken bij actie. (t732|i124).
- 21-09-1631 In saken Geert Schroers, als cessionaris van zalige Henric Roleffs erfgenamen impetrant, versoeckende van Luicken Hermans gedagede, levering van viertijn schepelen rogge, als twee jaren verschene land-huiren, voor eenen verhuirden acker bouwelandes op Onstwedder holdt tuschen Aike Nanninges ende Johan Naningh. Daertegens des gedagedens vader Herman Schroer presenteert te leveren, nu voorts seven schepelen rogge voor een jaer op midwinter laestleeden verschenen, ende d' andere resterende seven schepelen rogge op midwinter naestcomende, omme dat dieselve niet eerder zullen comen te verschinen na deses landes gewoente. Alsoo nochtans dat impetrant hem moege bevrijen voor alle anspraken van den eigener Folker Folkers deßwegen te vallen. Is naer verhoer van partijen gedagede gecondemneert omme nu voorts te leveren de gepresenteerde seven schepelen rogge ende angaende d' andere resterende seven schepelen geordonneert omme den rechte genoughsaem te bewisen binnen tijn

dagen, te zijn een gewoonte in desen lande, dat d' huiren van landen bij insaet gevinge, buiten voorwoorden, comen te verschinen op midwinter, ten einde dienvolgens daerover tuschen heurluiden widers gedisponeert moege werden naer behoeren. Alles met den verstande nochtans, dat impetrant den gedagede zal moeten bevrijen ende schadeloes holden voor alle actien van des landes-eigener deßwegen te moveren. (t732|i124).

- 05-10-1633 In saken Herman Egberts meijer op Pollinghe erve impetrant, versoekende op Luicken Schroers of Clawes, gedagede, condemnatie omme hem te restitueren soodane pistolet als dieselve van hem ontvangen zal hebben omme te verwisselen in andere geldt, ter summa vijf dalers vier stuivers. Daertegens des voorschreven gedagedens huißvrowe Swaneke impetrant ruimet in soo veele waeres. Is naer verhoer van partijen gedagede gecondemneert, omme impetrant d' ontvangene pistolet te restitueren, of soo veele andere geld in plaetse te tellen, binnen tijt dagen, onder poena van hogere mandaten. (t732|i124).
- 12-06-1634 Luicken Claws omme dat deselve zijn naber Edo Hannes te na gegraven hadde bij seecker landt daer sie questieus omme wahren, daervan verdragen op drie Carls guldens 3 - 0 - 0
- anno 1635 Luicken Claws huisfrouwe heeft Hensman Hensmans onder kivagie toegesecht dat deselve in toveressen geslachte wahre gehilchet deswegen verdragen op seven Caroli guldens en tijt stuver Brabans 7 - 10 - 0
- 07-07-1636 Geerdts Schroers in een mandaet van 5. marcken van Luken Claws overgegeven deswegen verdragen op twee Caroli guldens tijt stuver Brabans 2 - 10 - 0
- 07-07-1636 Geerdts Schroers om dat hij Luken Claws in gericht heeft heeten liegen, veraccordeert op twalff stuver Brabans 0 - 12 - 0
- 07-07-1636 Eede Hannes omme dat hie t' onrechte van Luken Claws landt twee hocken koorn genohmen, deswegen verdragen op twee Caroli guldens tijt stuver Brabans 2 - 10 - 0
- 22-09-1647 Luicken Clauwes huisfrouw heeft Olert Mennersinck gescholden, daerof is deselve verdragen op twe Caroli gulden tijt stuver Brabans 2 - 10 - 0
- 20-11-1648 In saeken Lucke Claesens toe Onswedde appellant ende Ollert Mennersing bij buijten die stadt appellaet questieus over sodane sententie als die edele drost Johan Coenders in cas van arrest den 30 septembris 1648 gegeven verclaerende des edele richters Sibinghe sententie van den 3 maji jungst goet ende het geinterponeerde appel quaet casserende het gedaen arrest. Contenderende appellant tot reformatie van die sententie om dat hem wegen zijn huisvrouw noch uijt die gearresteerde penningen uijt het mande goet ende sterfhuis competeerde zijn quota, alsmede om dat hij het arrest hadde doen moeten om die actie in Westerwoldinger landt banckvast te maeken, also die appellaet van daer hier buijten die stadt vertrocken. Die appellaet contenderende tot confirmatie van die sententie, om dat volgens Westerwoldinger landtrecht die oldste soon die andere kinderen moeste uijtboelen, ende dat hem also geen actie op hem als niet wesende die oldste soon, actie geschaepen waere, te meer dit goet Willems huis ende hoff, twelck hij verkoft ende hem bij testament van zijn moeder anno 1639 was gegeven, waertegens die oldste broeder sich hadde connen opposeren, maer evenswel niet gedaen hadde appellant iets te contenderen ofte dat hem die boedel niet was betaelt, of dat hij niet genoeg genooten, mochte sulx instellen tegens den oldste soon, die appellant replicerende, dat hij niet meer hadde ontfangen als 500 gulden end dat hem veel meer toe quaem angesien het huis alleen wel 1000 gulden weert, dat het testament niet valabel, als wesende angekoft goet, waervan

die moeder niet widers als voor die helfte hadde connen disponeren, ende dat hij ook daer van niet geweeten als zijnde eerst ten voorschijn gebracht in judicio voor den heer drost in 2te instantia, hebben d' hoge heeren lieutenant ende hooftmannen die sententie goet ende het geinterponeerde appel quaet gekent met compensatie van kosten. (t136|i878).

13-09-1652 Also Jurrien ter Borck toe Sellinge op het mandaet van vercortinge bij Luijcke Claesens toe Onswedde niet is gecompareert, hebben lieutenant en hooftmannen het appel bij den appellant geinterponeert van die sententie den 6 april jungst bij den heer drost Johan Coenders gegeven in contumaciam desert verclaert. (t136|i882).

17-10-1653 In saeken Ede Hannens toe Onswedde appellant ende Lucken Claesens aldaer appellaet, questieus wegen een verdruncken swijn, waerin die edele drost Gerhard Gruis den 7 junii jungst een sententie gegeven, appellaet condemnerende in die aestimatie van 't swijn compenserende die kosten, contenderende appellant dat appellaet niet alleen het swijn maer ook die kosten moeste betaelen angesien dat appellaet die kuil gegraven op die buirmarckt end dieselve niet hadde bevredigt, end zijnde appellaet gehouden te betaelen, het swijn geaestimeert op acht daler, dat hij ook die kosten hadde moeten refunderen, zijnde meerder als die acht daler, also appellaet in culpa gewest, te meer ook voor desen schaede door die kuil was geschiedt end andere swijnen ook verdruncken waeren, zijnde oversulx in culpa, appellaet sustinerende dat die kosten te rechte gecompenseert, doordien die putte gegraven was niet bij hem maer sijn predecesseuren al voor 70 jaeren, end dat die selve gegraven was op sijn eigen grundt end niet op die gemeene marck end dat alleen een drijft daerover was in den hervst, appellant annemende te bewijzen dat die kuil ofte putte gegraven zije op de gemeene marck end dat altijd daerover een drijft zije, hebben d' hoge heeren lieutenant ende hooftmannen partijen beijderzijds geordonneert haer allegaten naerder te bewijzen. (t136|i883).

19-06-1654 In saeken Ede Hannens toe Onswedde appellant ende Lucke Claesens aldaer appellaet, questieus over sodane sententie als die edele drost Gerh. Gruis den 17 junii 1653 gegeven, contenderende appellant tot reformatie van die sententie als voltreckende die interlocutoire de dato den 17 octobris 1653 bewijsende met getuijgen, dat die sententie waerin het swijn verdruncken buurgrondt sije, appellaet negerende dat met die bijgebrachte getuijchnissen appellant d' sententie dede voltrecken, hebben d' hoge heeren lieutenant ende hooftmannen verclaert dat partijen die jungste sententie van den 17 octobris niet voltrocken, daerom het laetende verblijven bij die sententie van den heer drost met compensatie van kosten. (t136|i884).

28-05-1655 Boele Nanninges als diacon van Onstwedda verkoopt ten proufijt van de armen aan Luicken Clauwes:

- seeckere moes tuinne in Onstwedda gelegen, O. Wilcke Geerts / W. gedachten Clauwes. Koopsom 38 daler. (t732|i297|a23|f41-41v).

04-12-1657 Jarco Sterenborch, de rato caverende voor sijn ehelijcke huisvrouw verkoopt aan Luicken Clauwes en dessen huisvrouw:

- seeckere lijn acker gelegen op Onstwedder Grootte Oerde, W. Nanninck / O. Albert Hiddinck, twalf voett breedt naber landen gelijk uit streckende van twe schepell saetts invall groot. Koopsom 45 Car.gld.

Van welcke vijf en veertich gulden hij vercooper bekende hem de eerste met de laaste ende de laeste met de eerste penningh tot sijn vulle genoeg betaelt unde

- daer door seeckere acte ten protocoll van den 23 Aprilis 1653 soo vercooper op Harmen Huisingh heeft gepasseert ende an coper tegenwoordich is west getransporteert is gemortificeert. Ende sall tot swaerichheidt van de Cooper verblijven een doijt alle halve jaer sonder meer. (t732|i297|a129|f237-237v).
- 17-02-1658 Alcke Alberts d' huisvrouw van Hensum Tensinck constituerende Sicco Engelberts tot verwaeringe van comparante alle haere saecken, als oick in specie tegens Swaneken Clauws wegen iniurien, ende dat voor gerichte, soo hogere als lagere. Alles onder beloffte van ratihabitie ende indemniteit nae rechten met macht oick om een ander te moogen substitueren. 'T welcke in actis protocolli geteijckent om te strecken nae behoiren. (t732|i125).
- 21-04-1658 In saecken Jurrien Willems als cessionarius van d' edele heer borgemester Johan Conders inhibent contenderende tot confirmatie van sijn geemaneerde verbott ten eijnde inhibeerde Luicken Clauwes niet moege uitroeden soodaene haeghe ten ende inhibeerdes acker, vermits die selvige van Albert Tidweringh als vercooper an d' edele heer borgemester Conders altijdt tot bevredinge van sijn moestuin is worden gebruikkt. Inhibeerde contenderende tot cassatie des mandaets, soelende niet koenen werden bewesen, dat de gront waer op de gedachte haeghe staet Albert voorscheven is toebehoorende gewest. Inhibent versouckende oculaire inspectie van t' gerichte nevens twe onpartijdige mannen, wordt rechtes wegen het versochte geaccordeert ten daege als van 't gerichte te denuntieren, immiddels desen in weerden end onweerden belaelende. (t732|i125).
- 04-05-1659 D' edele heer borgemester Johan Conders, de rato caverende voor sijn lieve huisvrouw heeft, op den 30 junij 1657 ten overstaen van mij richter opgemelt bij vrijwillige uitmijninge, verkocht aan Luicken Clauwes ende Frerick Huitsinck en dessen respective huisvrouwen:
- de gerechte helffte van Tidweringh Hoeren tot Onstwedde gelegen, N. de pastorie van Onstwedde / Z. Frerick Hardinck en de bour wegen, sijn anvanck nemende van de noorder sijdt, grootdt twe mudde min een schepell invall, soo uit het relaes van cooperen, door een onpartijdige, daer in is gesaeijt, ten versouck van Jan Tidweringh, soo bij d' ontfanck van de mate is gewest. (t732|i297|f371-372).
- 16-03-1658 Frerick Huitzingh versouck acte als ~~Albert~~ Jan Everts in judicio solde gesecht hebben dat het landt soo Luicken Claus ende hij Frerick van d' edele heer borgemester Conders gecofft niet nabuur gelijk gesajdt, 't welcke gerichte niet gehoorde, nochtans op anholdent van Freerick voorschreven daer op Arent Reijnninck verstaent, verclaert dat ~~Albert~~ Jan Everts heeft gesecht het landt niet nabuur gelijk gesajdt te sijn. Is derhalven dit aldus geteijckent. (t732|i125).
- 16-03-1661 In saecken Albert Everts inhibent contenderende tot confirmatie van sijn geemaneerde verbott, ten eijnde Frerick Huitzingh ende Luicken Clauws ongesajdt laeten alsodaene landt als sij van d' edele heer borgemester Johan Conders van Tidweringh landt hebben gecofft gelegen op Tidweringh campe tot soo lange dat door een onpartijdige gestelt van 't gerichte het selvige sij besajdt, vermits inhibent intresseerde nae saetts invall an d' edele heer borgemester welgemelt, 't gedachte landt in wissell hadde overgedaen. Inhibeerden contenderende tot cassatie des mandaetts soo ten ansien dat het selvige door Hanno Boeles als onpartijdige selfs bij inhibent, na dat hij Frerick ten Campe de saijinge niet toe stonde, geelingeert is gesajdt als oick van het selvige landt in voegen enige tijdt te sijn in de possessie. Inhibent nomine quo Jan Everts replicerende sulx maer een provisionele saijinge, soo door Hanno geschiedt,

gewest te zijn. Wordt reches wegen erkent dat inhibeerden voor dese instantie met de saijinge van 't landt soellen moegen voort vaeren, end' inmiddels tusschen dit ende d' anstaende winter saijinge d' inhibeerde sall verifceren dat de saijinge van Hanno Boelles maer voer een provisionele saijinge zijn gehouden ende gewest, om dan volgens over d' eijsch van inhibitent recht te doen. (t732|i125).

07-01-1665 Jan Luickens wegens zijn vaders uitinge accordeert 10 - 0 - 0

03-04-1669 In saecken Jantien Wubbes impetrante verdaegt hebbende om betalinge van 't geene Luicken Claus haer impetrante muchte plichtich zijn Albert Hiddinge gedaegde. Waer tegens gedaegde gehoirt wert d' gedaegde van des impetrantes eisch geabsolveert den selven haer recht bij andere wege in voirbeholt. (t732|i126|f232).

Erve Clawes is waarschijnlijk gekocht door Luicken Hermans Schroers, diens vader of schoonvader. In ieder geval was erve Clawes aan het einde van de zestiende eeuw onbewoont.

Betaalde hoenderbelasting in het kerspel Onstwedde:

anno 1589	Clawes N.	<i>tussen Otto Mensens en Johan Berents</i>
anno 1590	Boele Hensmans	<i>tussen Otto Mensens en Egbert Schroers</i>
anno 1591	Bolo Henßmans	<i>tussen Otto Mensens en Johan Huisinge</i>
anno 1592	Bol Henßmans	<i>tussen Otto Mensens en Johan Huisinge</i>

Elso Clawes

geb. ca. 1540 Onstwedde

ovl. 1574 -1589 Onstwedde

z.v. *Johan Clawes*

Betaalde hoenderbelasting in het kerspel Onstwedde:

anno 1574	Elso Claes	<i>tussen Otto Mensinck en Fenne Egbers</i>

Johan Clawes

huwt N.N.

geb. ca. 1510 Onstwedde ca. 1540

ovl. 1573 -1574 Onstwedde

kinderen: geboren Onstwedde

ca. 1540 *Else* overleden tussen 1574 en 1589

Betaalde hoenderbelasting in het kerspel Onstwedde:

anno 1568	Johan Klawes	<i>tussen Hidde Renssinck en Aelijke Tijdwerinck</i>
anno 1569	Klawes	<i>tussen Renssijnck en Tijdwordijnck</i>
anno 1570	Johan Klawes	<i>tussen Hidde Renssinck en Aelijke Tidwerdinck</i>
anno 1571	Johan Clawes	<i>tussen Hidde Renssinck en Aijke Tidwerijnck</i>
anno 1572	Johan Claeß	<i>tussen Wiltet Mennersinck en Aijko Tidwerinck</i>
anno 1573	Johan Claeß	<i>tussen Wiltet Mennersinck en Aijko Tidwerinck</i>

Herman Clawis

geb. ca. 1470 Onstwedde

ovl. na 1525 Onstwedde

10-07-1525 Up dach der seven broeders, Hermen Clawis eijn gesworen richter des landes
Westerwolde. (bron?).

Johan Clawes

anno 1482 Item III moller tusschen Johan Clawes und Gert Wijerdijnck
Item III moller tusschen Johan Clawes ende IJdijnck
(*Voor volledige acte zie Onstwedde 7*).

*****

PACHTERS EN HUURDERS:

Engel Detmers

geb. ca. 1635

ovl. 1672 -1683 Onstwedde

z.v. Detmer *Meenderingh*

kinderen: geboren Onstwedde

ca. 1665 Detmer

huwt

Onstwedde

ca. 1665

Teube Geerts

geb. ca. 1640

ovl. 1683 -1687 Onstwedde

vóór 1696 Antje Claesen

- 07-04-1669 In saecken Albert Hiddinge impetrant verdaegt hebbende Engel Detmers gedaegde quæstieus in cass van opsegginge van sodane landerijen als gedaegde in 't gebruickt heeft en bij hem impetrant van eener Luicken Claus zijn angekocht. Gedaegde excipiendo opponerende exceptionem disqualificatoriam. Met wideren wort des gedaegdes ingewante exceptio disqualificatoriam gerejecteert en den selven geordonneert op naesten ten principael te antwoorden. (t732|i126|f235).
- 01-05-1669 In saecken Harmen Lotteringh in qualité impetrant verdaegt hebbende Engel Detmers waer voir Henssum Renssinck intervenieerde gedaegde. Wort den arrestant en impetrant geordonneert te justificeren, dat het quæstieuse linnen hem soude toebehorende zijn .... met wideren over 't arrest mandaet nae rechte te .... (t732|i126|f246).
- 26-10-1670 In saecken Alver Memes impetrant verdaegt hebbende Engel Dettmers gedaegde, quæstieus om restitutie van sodane beest, als gedaegde eigenheerich heeft angetast. Gedaegde 't positum ontkennende. (t732|i126|f358).
- 24-02-1672 In saecken d' erffgenaemen van wijlen Jacob Claesen impetranten verdaegt hebbende Engel Detmers gedaegde om betalinge van 't plichtige ingevolge geconfirmeert arrest. Gedaegdes wegen dessen huisvrouw daer tegens gehoord, wort d' weduwe 't plichtige te voldoen gecondemneert. (t732|i126|f392).
- 09-01-1683 In saken Tobe gewesene weduwe wijlen Engel Detmers impetrante verdaegt hebbende Severijn Jans gedaegde. Gedaegde niet erschienen, wort des impetrantes mandaet van opsegginge van sodane bouwlandt als gedaegde van dien impetrante ter huire gebruickt, geconfirmeert in contumaciam. (t732|i126|f553).
- 07-05-1687 In saken d' erffgenamen wijlen Engel Detmers impetranten verdaegt hebbende Harmen Lotteringe gedaegde om betalinge van 't plichtige ten volge geconfirmeerde opsegginge. .... (t732|i126|f697).
- 29-01-1696 In saken Jan Jans impetrant verdaegt hebbende Detmer Engels gedaegde in qualité gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens ingebrachte boedelgoedt, benevens 't geene d' impetrant en zijn zalige huisvrouw Teube Geerts staende houwlick hebben gewonnen. Gedaegdes wegen advocaet D. Haselhoff excipiendo versouckende copiam mandati, met wijderen wort den gedaegde de versochte copie geaccordeert. (t732|i129|f205).
- 14-04-1697 In saken Jan Jans impetrant verdaegt hebbende Engel Detmers ten dage van conferentie bij acte geordonneert gedaegde. Naer verhoir van partijen wort dese sake tot naerder denuntiatio gelecht en dat d' eerwaerde welgeleerde pastor H. Francq mede sal worden gedenuntieert. (t732|i129|f272v).

Harm Egberts

geb. ca. 1664 Onstwedde

ovl. 1701 -1720 Onstwedde

huwt

Meeden

15-10-1694

Anje Jans

geb. ca. 1669 Meeden

ovl. na 1721 Onstwedde

kinderen: gedoopt Onstwedde
 22-03-1695 Jacobjen
 25-10-1696 Jan
 23-10-1698 dochter

- 18-03-1694 Begonnen de houwelix proclamata Harm Egbers van Onstwedda en Anje Jans van de Meden. (t124|i273|f184).
- 08-12-1694 In saken Harmen Egberts impetrant verdaegt hebbende Nanno Spijckmans gedaegde om betalinge van 't plichtige. .... (t732|i129|f132v).
- 19-10-1694 Testament van Harmen Egbers en Antie Jans eelieden.
 Raekende de tijtlijke goederen willen testator en testatrix dat d' ... levende kinderen zijnde of geene zijnde, alle dese haer bij een gebrachte goederen, kleijn en groot en wat naem die oock mochten hebben vrie en sonder besperinge d' ... den tijt sijns levens sal possideren en gebruijcken wel verstaende, indien Harm Egbers quaem te sterven voor sijn vrouw Antie soo sal sij den tijt haers levens alle sijne goederen *hebben* te genieten en te gebruijcken niet uijt besondert, en vice versa, indien Antie Jans voor haer man Harmen, soo sal hij in gelijcke val alle haere, bij gebrachte goederen bestaende in gelde soo Harm, man van Antie bekent ontfangen te hebben 53 daeler ...79 Car. gulden 10 stuiver, item noch 46 Car. gulden soo noch ... ontfangen worden en ontfangen zijnde op de rugge van de francinen brief geteekent gebruijcken, en nae versterf des langs-levende sullen dese bij een gebrachte goederen na ... vn landt-recht een jeder sijn goedt an sijn naeste vrinde en bloet verwanten weder ... en vallen, exempt dat de klederen behoerende tot een jeeder sijn lichaem bij versterf d' eene of d' ander na d' eerste sijn afsterven na verloop van ses weeke an de naeste der verstorvene tot ein [?] uijtgekeert worden.
 Vriende: Claes Egbers, Jacob Egbers en Jan [?] Egbers, mester Harmen Luijtiens, Harm Egbers en Trijntie Jans. (t732|i1063|f5).
- 24-01-1701 In saecken Jan Willems in qualité impetrant verdaegt hebbende Harmen Egberts gedaegde. Gedaegdes wegen niemant eerscheenen, wort des impetrants mandaet van opsegginge van behuisinge en landerijen geconfirmeert in contumaciam. (t732|i130|f500).
- 29-05-1720 In saecken Anje Jans de weduwe van wijlen Harm Egberts impetrante contra Harm Spijckmans in qualité gedaegde. Contendeerde de impetrante tot confirmatie van haer uitgebrachte mandaet van opsegginge van soodaene capitael met diens interesse als hij volgens obligatie op rente gebruijckt. Waer tegens de gedaegde niet erscheenen, is des impetrantes uitgebrachte mandaet van opsegginge in contumaciam geconfirmeert. (t732|i133).
- 14-01-1721 In saecken Antje de weduwe van Harm Egberts impetrante contra Berendt Jans Tempel gedaegde. etc. [*Contendeerde den impetrant tot confirmatie van sijn uitgebrachte mandaet van opsegginge van soodaene penningen als gedaegde volgens obligatie op rente gebruijckt, om 't selve van u op dach van aflosse wederom in vrijdom te mogen ontfangen. Waer tegens de gedaegde niet erscheenen etc. ad idem*] per omnia ad idem. (t732|i133).

Roelf Roelfs

geb. ca. 1655
 ovl. na 1714 Onstwedde

huwt

Onstwedde
 ca. 1685

Roelfien Geerts

geb. ca. 1660
 ovl. na 1712 Onstwedde

kinderen: gedoopt Onstwedde; ¹ Vlagtwedde

ca. 1686 Aeltien huwt Vlagtwedde 09-11-1710 Berent Dercks
05-08-1688 Jantien overleden vóór 13-03-1698
13-03-1698 Jantien¹
26-04-1705 Geesjen

anno 1693 Lidmaten te Vlagtwedde, onder Ellersinghuizen:

227. Roelff Roelffs decessit 23 augustus 1703 Onstwedde

228. Roelffie Geerts decessit 23 augustus 1703 Onstwedde

10-06-1707 Aangenomen lidmaten te Vlagtwedde:

490. Roelf Roelffs en desselfs huisvr. met attestatie van Onstwedde

491. Roelfien Geerts decessit Onstwedde 11. 10bris 1712

09-01-1714 In saecken Jan Willems impetrant contra Roelef Roelefs gedaegde ad idem
[*Contendeerde den impetrant tot confirmatie van zijn uitgebragte mandaet van opsegginge van soodaene behuisinge en landerijen als gedaegde van hem ter huire gebruickt, om deselve van u op behoerlijcke tijdt wederom in vrijdom te mogen ontfangen*]. (t732|i133).

Harmen Lucas

10-01-1713 In saecken Harmen Nanninges impetrant contra Harmen Lucas gedaegde, contenderende den impetrant tot confirmatie van zijn uitgebragte mandaet van opsegginge van soodaene behuisinge en landerijen, als gedaegde van hem ter huire gebruickt, om deselve op dag van aflosse in vrijdom te ontfangen. Ad idem. (t732|i133).

25-01-1713 In saecken Harmen Nanninges impetrant contra Harmen Lucas gedaegde. Contendeerde den impetrant tot confirmatie van zijn uitgebragte mandaet van opsegginge van soodaene behuisingen en landerijen als gedaegde van hem ter huire gebruickt, om deselve op dag van aflosse in vrijdom te ontfangen. De gedaegde versogte cassatie van het uitgebragte mandaet van opsegginge, en opponeerde de partij tot dien einde exceptionem prēmaturitatis aengesien hij gedaegde nog jaermaelen daer an heeft. Den impetrant replicando versogte rejectie van de ingediende exceptio prēmaturitatis, en ontkende tot dien einde dat de gedaegde nog jaermaelen daer an hadde, en versogte dat gedaegde zijn positum mogte bewijzen. De gedaegde duplicando versogte dat den impetrant selfs in judicio mogte compareren om over voorsnoemde positum litem te contesteren. Waer over partijen verder gehoord heeft het edele gerigte verstaen, dat den impetrant persoonlijk selfs in judicio sal moeten compareren, en litem contesteren of de gedaegde nog jaermaelen an de opgesegte behuisinge en landerijen heeft, ofte niet. (t732|i133).

12-01-1717 In saecken Jan Willems impetrant contra Harmen Lucas tot Onsde gedaegde etc. ad idem [*Contendeerde den impetrant tot confirmatie van zijn uitgebragte mandaet van opsegginge van soodaene behuisinge en landerijen als gedaegde van hem ter huire gebruickt om deselve op behoerlijcke tijdt van u wederom in vrijdom te mogen ontfangen*]. (t732|i133).

Harm Alberts

geb. ca. 1710 Onstwedde

zie Onstwedde 54

29-09-1784 In saaken Willem Jans impetrant contra Harm Alberts en vrouw, te Onstwedde, gedaagden. impetrant contenderende tot confirmatie van desselvs geëmaneerde mandaat (van teneur) "Om op 1mo maj eerstkoomende sodaene kaamer en 't gebruik van de schuire, en op eerstkoomende sint Petri ad Cathedram sodaene tuingrond benefens 't graaven op impetrants veen ongebruikt laten en verlaaten, als gedaagde van impetrant in huire en gebruik was hebbende. Dienende gedaagde deezen voor gerigtelijke opzegginge. Salvo jure alio in eventum." Word het mandaat van denunciatie in contumaciam geconfirmeert. (t732|i142).

*****